SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

V OPAVĚ

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Soutěž Slezská novinářská fotografie

2003 - 2020

Tomasz Jodłowski

Opava 2022

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA V OPAVĚ

INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Soutěž Slezská novinářská fotografie

2003 - 2020

Silesian Press Photography Competition

2003 - 2020

Tomasz Jodłowski

Obor: Tvůrčí fotografie

Vedoucí bakalářské práce: MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D.

Oponent: BcA. Mgr. Michał Szalast

Opava 2022

SLEZSKÁ UNIVERZITA
FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA V OPAVĚ

itf Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2021/2022

Zadávající ústav:	Institut tvůrčí fotografie
Student:	Tomasz Jodlowski
UČO:	46012
Program:	Filmové, televizní a fotografické umění a nová média
Obor:	Tvůrčí fotografie
Téma práce:	T: Soutěž Slezská novinářská fotografie 2003 - 2020
Téma práce anglicky:	T: Silesian Press Photography Competition 2003 - 2020
Zadání:	Předmětem této práce bude fotografická soutěž Slezská novinářská fotografie.
Literatura:	Maciej Frąckowiak "Kruche medium. Rozmowy o fotografii" vydavatel: Pix.House 2017. Kenneth Kobre "Fotografia Prasowa – Z obiektywem za kulisami niezwykłych. wydarzeń" vydavatel: Helion 2011. Vladimír Birgus, Štěpánka Bieleszová "Na první pohled" vydavatel: Muzeum umění Olomouc ve spolupráci s Institutem tvůrčí fotografie v Opavě. Arkadiusz Gola "Poziom na dwa łamy" vydavatel: "Śląsk" 2015.
Vedoucí práce:	MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D.
Datum zadání práce:	13. 7. 2022

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

ABSTRAKT

Předmětem této práce je Soutěž Slezská Novinářská Fotografie

KLÍČOVÁ SLOVA

Novinářská fotografie, soutěž, reportáž, expozice, fotografie, dokument

ABSTRACT

The topic of this work is the Silesian Press Photography Competition

KEYWORDS

Press photography, competition, reportage, exhibition, photography, document

PROHLÁŠENÍ A SOUHLAS

Prohlašuji, že práci jsem vypracoval samostatně za použití literatury a pramenů uvedených v seznamu použité literatury.

Souhlasím, aby tato bakalářská práce byla zveřejněna v Univerzitní knihovně Slezské univerzity v Opavě, knihovně Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

Tomasz Jodłowski

Opava 01.05.2022

Poděkování náleží

MgA. Ph.D. Arkadiuszowi Goli za jeho neocenitelnou pomoc při psaní této práce, otevřenost a podporu a BcA. Mgr. Michałowi Szalastowi za mnoho konzultací.
Všem pedagogům Institutu tvůrčí fotografie, kamarádům a kamarádkám, které jsem zde našel.
Pracovníkům Slezské knihovny za pomoc při získávání archiválií.

Tomasz Jodłowski

„Fotografie se stává nejen interpretací daného místa či okolí, nejen obrazem, který svou provokativní krásou oslovuje naše smysly, nejen reportáží novináře o nějaké konkrétní události v určitém časovém období a za určitých okolností, ale i něčím navíc: výrazem, symbolem - a někdy i něco jako jakýsi spouštěč, který uvolňuje proud vědomí".

Alfred Stieglitz

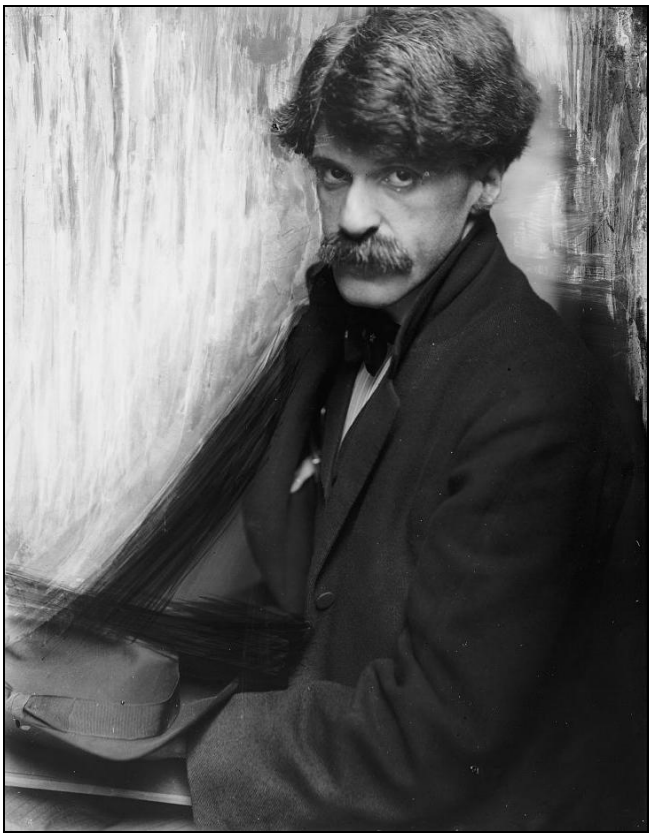

Foto: Gertrude Käsebier, 1902

OBSAH

1 Co je to soutěž.

2 Dokumentární hodnota reportážní fotografie.

3 Vybrané novinářské fotografické soutěže v Polsku.

3.1 Celostátní soutěže.

3.2 Regionální a místní soutěže.

4 Soutěž Slezská novinářská fotografie 2003-2020.

4.1 Porota.

4.2 Složení komise posuzující fotografie v soutěži v letech 2005-2020:

4.3 Laureáti.

4.4 Soutěž v číslech.

4.5 Cena Wielki Splendor.

5 Shrnutí.

1. Co je to soutěž.

Soutěž – druh veřejného příslibu, ve kterém je stanoven termín pro podání žádostí o cenu za nejlepší aktivitu nebo nejlepší výsledek práce, splňující podmínky uvedené v definici příslibu podle čl. 919-921 polského občanského zákoníku.

V obecném chápání je soutěž procesem založeným na soupeření o cenu, jehož cílem je dosažení nejvyšší úrovně dovednosti nebo kvality a výběr nejlepšího výsledku nebo činnosti a udělení slíbené ceny soutěžícímu. Prostředky soutěže a jeho pravidla definuje občanský zákoník v části XXXVI. „Przyrzeczenie publiczne"(Veřejný příslib), v čl. 919-921 polského občanského zákoníku, a podmínky soutěže, tedy podmínky ucházení se o slíbenou výhru, určuje slibovatel výhry, který může být pořadatelem soutěže nebo může pověřit pořádáním soutěže třetí stranu. Některé specifické typy soutěží mohou být upraveny i zákonem, případně vnitřními předpisy organizací, které soutěže daného druhu pořádají (např. sportovní soutěže, turnaje, soutěže krásy, fotosoutěže apod.) [1]

Proč se lidé účastní soutěží?

Člověk je tvor ješitný. Vždycky soutěžil s ostatními lidmi. Soutěžení mezi lidmi probíhalo od úsvitu věků: v prehistorických dobách bylo důležité, kdo přinese nejvíce potravy, kdo obsadí nejlepší loviště pro kmen. Později komunity soupeřily o osídlení oblasti s nejúrodnější půdou – odměnou byly vysoké výnosy a tím pádem nehladověly. Lidstvo se vždy snažilo překračovat hranice. Dokonalým příkladem je i rivalita se samotným Stvořitelem - stavba bájné babylonské věže, která měla dosáhnout nebe... Dnes stále soutěžíme, ale nemusíme bojovat o přežití jako naši předkové, takže soutěž dostala trochu jiný charakter.

[1] *https://pl.wikipedia.org/wiki/Konkurs*

Začátek výtvarného umění sahá 35 000 let do minulosti. V pravěkých jeskyních objevených mj. ve Francii (Lascaux, Chauvetova jeskyně - nacházející se v údolí řeky Ardèche, mající na svých stěnách skalní malby z doby svrchního paleolitu) se dochovaly skalní malby – tehdejší umělci mezi sebou jistě soupeřili a chtěli vytvořit co nejkrásnější díla zobrazující především zvířata, která v té době byla lovena. Tento stav trvá dodnes. V moderní době, nejspíš těsně poté, co Francouzi oznámili vynález fotografie Louis Jacques Daguerrem (který v roce 1839 předvedl Francouzské akademii fotografii získanou na vrstvě jodidu stříbrného, vzniklé působením jodových par na leštěný měděný plech potažený stříbrem), začala soutěž o to, kdo vytvoří lepší fotografii. Samozřejmě to tehdy nebylo tak jednoduché jako teď. Dnes se stále častěji kopie pro fotografické soutěže neposílají klasickou poštou, ale e-mailem - jako digitální "kopie". Po celém světě je spousta soutěží pro nadšence fotografování. Probíhají tematické soutěže ve vybraných oborech fotografie nebo v otevřené kategorii. Určeno pro amatéry i profesionály. O rozsahu lokálním a celosvětovým. Nejvýznamnější celosvětovou fotografickou novinářskou soutěží je soutěž World Press Photo, pořádaná od roku 1955.

Je to nezávislá nadace se sídlem v Amsterdamu (Nizozemsko), která se zabývá rozvojem a propagací vizuálního umění prostřednictvím iniciativ po celém světě. Nadace World Press Photo organizuje jednak každoroční soutěž World Press Photo of the Year, fotografií nejlépe dokumentující události předcházejícího roku, dále soutěž multimediální reportáže - The World Press Photo Digital Storytelling Contest (od 2011), výstavu fotografií soutěžících ve 100 městech 45 zemí, a taky třídenní festival v Amsterdamu, vzdávající čest práci soutežících. V roce 1955 uspořádala skupina nizozemských umělců soutěž o prezentaci svých děl mezinárodní komisi. Od té doby se tato každoroční soutěž stala jednou z nejprestižnějších soutěží v novinářské fotografii, posoutěžní výstavy navštěvuje 4 miliony lidí na celém světě.[2]

2 *https://pl.wikipedia.org/wiki/World_Press_Photo*

2. Dokumentární hodnota reportážní fotografie.

Lze říci, že každá fotografie (s výjimkou fotomontáže nebo kreativní fotografie) je fotografie dokumentární - vždy něco dokumentuje. O čem ale dokumentární fotografie OPRAVDU je a jaké vlastnosti by měla mít?

„*Ve třicátých letech minulého století byli američtí fotografové Dorothea Lange a Walker Evans najati správou Farm Security Administration, aby dokumentovali útrapy migrantů a nájemníků půdy během Velké hospodářské krize. Langeina fotografie, například slavná fotografie Migrant Mother, vzbudily povědomí veřejnosti a přesvědčily federální vládu, aby pomohla. Ve stejném bouřlivém desetiletí pořídil francouzský fotograf Henri Cartier-Bresson fotografie po celém světě a byl posedlý myšlenkou, že fotograf může „v okamžiku zachytit věčnost“. Po druhé světové válce spolu s Robertem Capou a dalšími fotografy založil fotoagenturu Magnum Photos, jejímž hlavním posláním bylo sloužit lidstvu focením po celém světě. Fotografka Diane Arbus v 60. letech využila dokumentární fotografie k podpoře zastoupení marginálních, okrajových skupin. Mezi její témata patřili exotičtí tanečníci, nudisté, karnevaloví umělci, senioři, děti, matky a členové LGBTQ+. O deset let později se Nan Goldin proslavila svými fotografiemi drag queen v Bostonu a post-punkovou scénou v New Yorku.”*[3]

V dnešním světě vznikají tisíce fotografií, které jsou velmi často ihned umístěny na internetu. Jsou to dokumentární fotografie? Pravděpodobně ano. Mají například historickou **hodnotu**? Určitě ne. Dnešní technologie umožňuje pořídit snímek každému. I mimino, které si hraje se smartphonem, může omylem pořídit „úspěšnou“ fotku. Bude to vědomé představení světa? Ne. Dokumentární fotografie by se měla vyznačovat vědomým, promyšleným pohledem na skutečnost. Každé téma je dobré pro zvěčnění, ale tato akce musí být provedena s hlubokým vědomím toho, co chce autor zanechat potomkům. Dnes je takový výběr stále obtížnější, vzhledem k denní produkci milionů fotek. Jak zjistit, zda daná

3 *https://www.adobe.com/pl/creativecloud/photography/discover/documentary-photograp hy.htm*

fotografie obstojí ve zkoušce času? Snímky pořízené v 19. století jsou dnes samy o sobě klasikou už jen proto, že nebylo jich mnoho oproti dnešku, kdy jsme obrázky všeho druhu doslova zavaleni. Dá se říct, že už je vše zachyceno, ale i tak vznikají dobré fotky. V čem spočívá tento fenomén? Fotografické soutěže pomáhají vybrat ty nejlepší fotografie, které popisují nebo komentují náš svět. Svědomitá a zkušená porota dokáže vybrat ty nejzajímavější snímky a ponechat je pro další generace tím, že je odmění a představí širšímu publiku. Dochází i k neobvyklým situacím: Vivian Maier, pracující jako chůva, po práci nafotila skvělé fotky, za které by se nemusel stydět ani profesionál. Její rozsáhlý archiv (objevený až po její smrti) s více než 100 000 negativy je cennou dokumentací každodenního života ve Spojených státech v druhé polovině 20. století. Mariusz Forecki, fotograf dokumentarista, držitel mnoha prestižních ocenění v soutěžích novinářské fotografie, autor projektů zaznamenávajících proměny v Polsku po roce 1989, účastník četných fotosoutěží, vnímá roli fotografie takto: „*Funkce fotografie se postupem času měnila, zvláště pokud jde o dokumentární fotografii, která zaznamenává tady a teď – co jsme tady a teď, jak žijeme a vypadáme. fotografie má tu výhodu, že uchovává to, co je důležité. Fotoaparát to umožňuje, na samotné technologii a typu záznamu nezáleží. může být dokonce uložen v telefonu. fotografie, obrázek, mají tu výhodu, že něco velmi rychle přenesou. jde o rychlost reakce, od povšimnutí si něčeho až po vyfocení. statický obraz je jako slovo, věta, kterou něco vyprávíme, a zároveň záznam toho, co vidíme a cítíme. Příjem takového obrazu je také jednodušší a rychlejší než například příjem filmu, kdy obraz stíhá obraz, musíte ho sledovat a soustředit se.”*[4]

4 *Maciej Frąckowiak «Křehké médium. Rozhovory o fotografii"*

Díky stále rychlejšímu připojení k internetu, většímu přístupu k digitálním technologiím a multimediálním zařízením, jako jsou digitální fotoaparáty, filmové kamery a zvukové záznamníky, se mění tvář moderní žurnalistiky. Moderní technologie, umožňující okamžitý přenos informací přes internet, nutí novináře zveřejňovat obsah na internetu stále rychleji. „*Dnešní novinářský fotoreportér může být zítra producentem multimediálních prezentací a pozítří může točit dokumenty. Může být také požádán, aby pořídil zvukový záznam, napsal komentář k filmu nebo ho přečetl."*[5] Úlohou současného fotografa je hledat zajímavé příběhy, které by se daly vyprávět pomocí obrazu. Fotografie by neměly být pouze doplňkem publikovaných textů, může také sloužit jako nezávislá informace: Jeden obrázek má hodnotu 1000 slov.

[5] *Kenneth Kobre "Novinářská fotografie – S objektivem v zákulisí mimořádných událostí"*

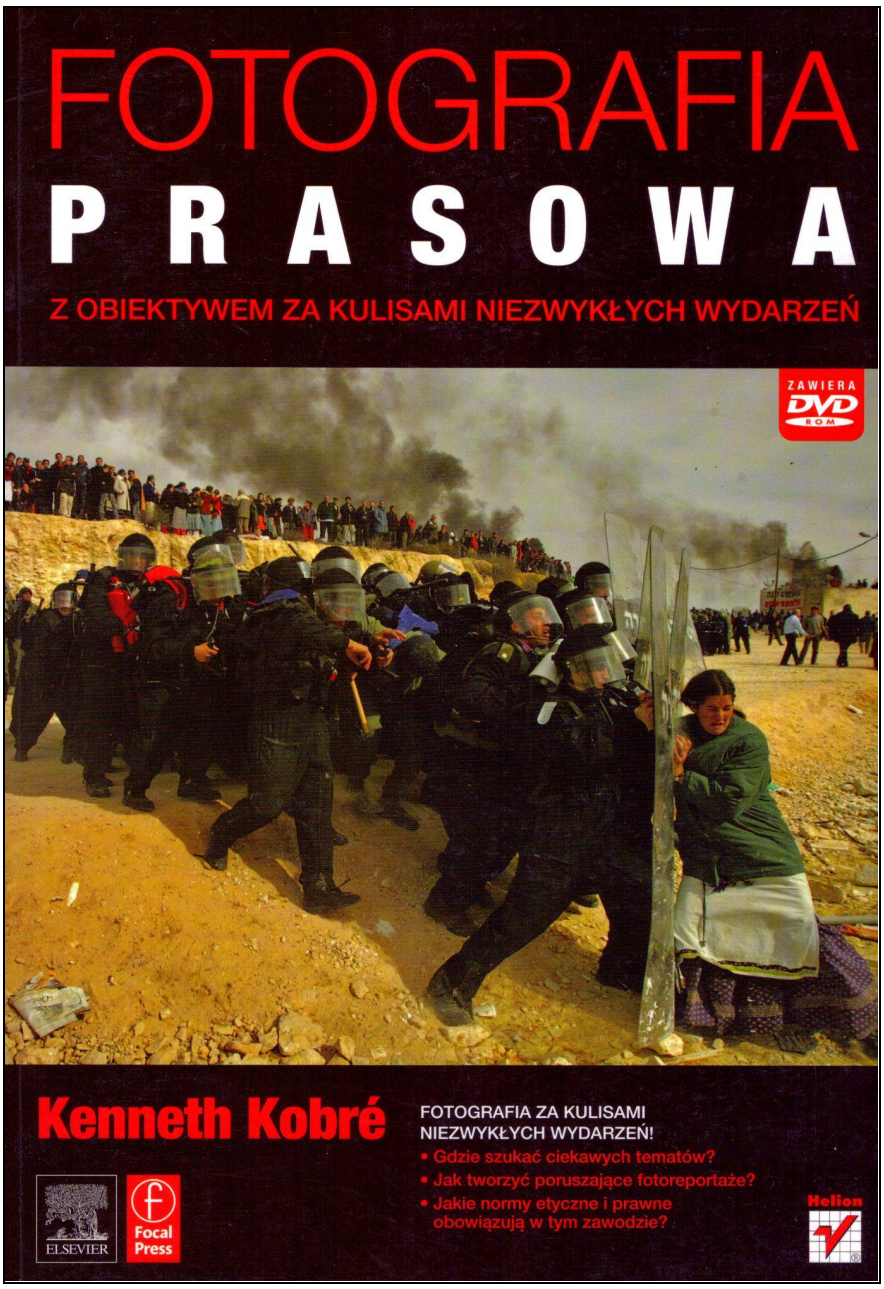
FOTOGRAFIA
PRASOWA
Z OBIEKTYWEM ZA KULISAMI NIEZWYKŁYCH WYDARZEŃ
ZAWIERA DVD ROM
Kenneth Kobré
FOTOGRAFIA ZA KULISAMI NIEZWYKŁYCH WYDARZEŃ!
• Gdzie szukać ciekawych tematów?
• Jak tworzyć poruszające fotoreportaże?
• Jakie normy etyczne i prawne obowiązują w tym zawodzie?
ELSEVIER
Focal Press
Helion

V publikaci od prof. Ph.D. Vladimíra Birgusa a Mgr. Štěpánky Bieleszové, Ph.D. "Na první pohled"je představena postava neposlušného, vynikajícího českého fotografa prof. Mgr. Jindřicha Štreita, kterého komunistický režim potrestal při pořizování nepohodlných fotografií:

"Jindřich Štreit si slávu získal díky syrovým a hluboce lidským fotografiím ze života malé vesničky Sovinec, které pořídil na konci 70. let. Obec se nachází v Sudetech, odkud byla po 2. světové válce odsunuta většina německých občanů a na jejich místo přicházeli osadníci ze všech koutů Československa. Skutečnost, že se nenarodili a nevyrostli v tomto kraji, přispěla k lhostejnému zacházení s tímto krásným regionem, který za komunismu utrpěl velkou devastaci životního prostředí."[6]

Je to vidět na Štreitových fotografiích, s ošuntělými domy, zanedbanými zahradami, špinavými dvory, nevábnými venkovskými bloky. Fotograf žil mezi vesničany, nebyl z vnějšku. Pracoval jako učitel, později se stal výpravčím na státním statku. Místní komunita mu důvěřovala, diky tomu mohl bez překážek fotit rodinné oslavy a další akce. Vesničané jsou zobrazeni s jemnou ironií, ale autor se nevysmívá hrdinům svých fotek, které má rád a chová se k nim s respektem. Takové ukázání skutečnosti, které neodpovídá oficiálnímu obrazu prezentovanému v televizi nebo tiskových zprávách té doby - bylo vidět na Štreitových fotografiích , ukazujících život v době pozdního komunismu. Řada fotografií prezentovaných na výstavách byla pro totalitní režim nepohodlná a nebezpečná. Štreit byl potrestán několikaměsíčním vězením a ztrátou místa učitele, ale dál fotil.

Toto svědectví částečně vysvětluje a ospravedlňuje chování fotografů, kteří, žijící v této těžké době a v této části světa, z různých důvodů nezdokumentovali některé jeho aspekty. Dnes žijeme ve světě, který se zdá být svobodným, ale je to jen iluze. Fotografové ale mají větší možnost dokumentovat a publikovat v podstatě cokoliv. Využívají toho?

6 Štěpánka Bieleszová, Vladimír Birgus: "Na první pohled"

Foto: Jindřich Štreit “Křížov”, 1981

MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D, ve své knize “Poziom na dwa łamy” přibližuje reálie práce fotoreportérů působících ve Slezsku v letech 1960-1989. Byla to specifická doba pro dokumentování společenského i politického života v této části Evropy za sovětské okupace. V zemích na západ od Odry, jako je Německo, Francie, Itálie a Velká Británie, nemluvě samozřejmě o Spojených státech, byla reportážní fotografie v rozkvětu. Autoři, kteří publikovali materiály v časopisech jako je např. americký LIFE, který vychází od roku 1883, měli možnost ukázat celé spektrum světa. V Polsku se fotografové jen zřídka zavázali zachytit aspekty každodenního života, které nesplňovaly předpoklady vládnoucí strany. Takové fotografie nesměly být publikovány v tisku. Aktivní byla cenzura, ale také autocenzura. Fotoreportér často nesledoval důležitá společenská témata, protože mohl být potrestán za „nevhodné“ zobrazení skutečnosti.

“Některými odsuzovaná novinářská fotografie, považovaná za dílo uměleckého doporučení, je jistě obrazovým záznamem doby, neocenitelným dokumentem událostí pro lepší pochopení světa. Vzpomínka na minulou dobu, i kdyby to bylo včera, je nadřazenou hodnotou a historie konkrétních lidí zachycených na snímku.”[7]

Fotografie často fungují podprahově, skrývají v sobě obsah, který je najednou neviditelný, stejně jako staré obrazy. Mohou obsahovat symboly viditelné pouze pro citlivější a sofistikovanější diváky. Neocenitelnou vlastností fotografického obrazu je také jeho všestrannost. K pocítění emocí obsažených na fotkách nepotřebujete znát cizí jazyk, díky čemuž je tato forma komunikace dostupná všem. Dospělí a děti, ve všech koutech světa.

[7] *Arkadiusz Gola “Poziom na dwa łamy"*

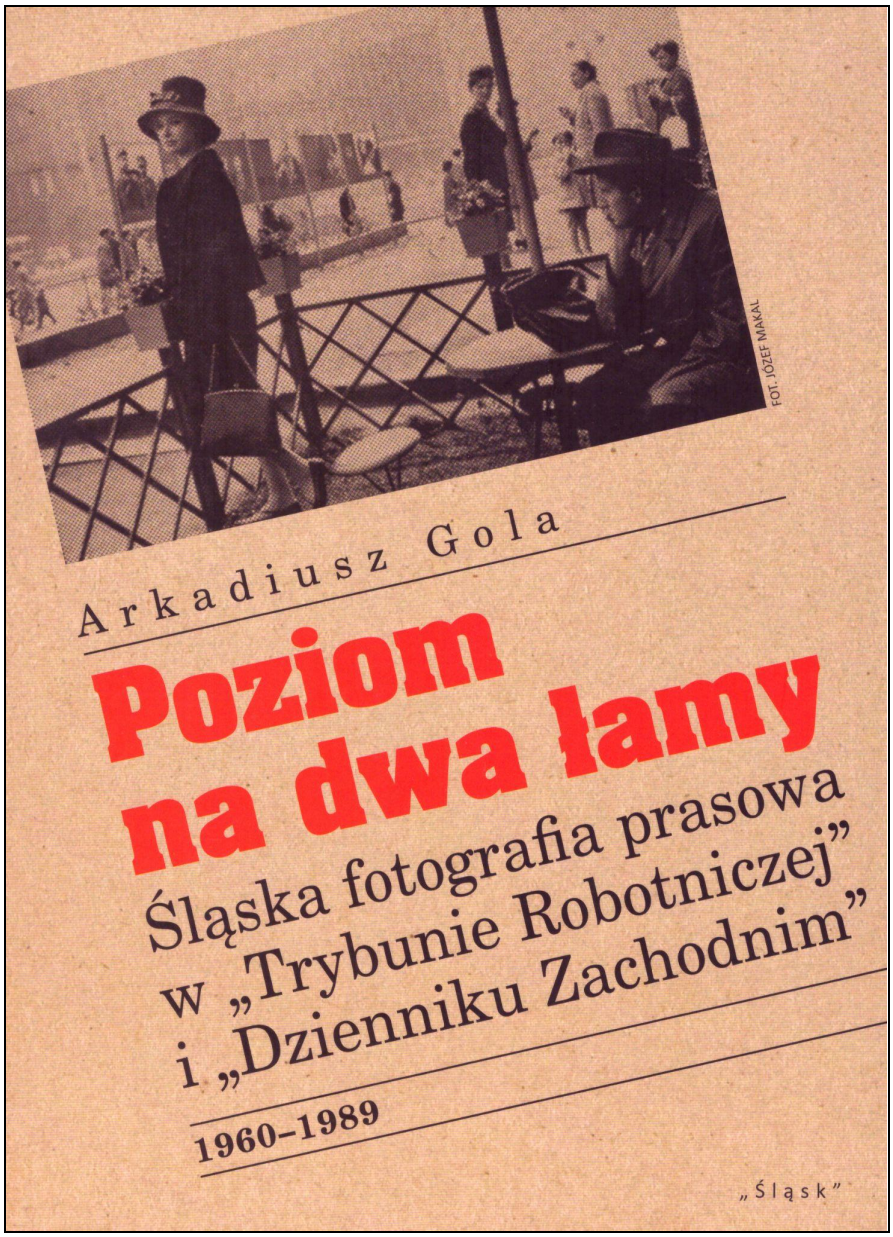
FOT. JÓZEF MAKAL
Arkadiusz Gola
Poziom na dwa łamy
Śląska fotografia prasowa w „Trybunie Robotniczej” i „Dzienniku Zachodnim”
1960–1989
„Śląsk”

3. Vybrané novinářské fotografické soutěže v Polsku.

3.1 Celostátní soutěže.

BZ WBK Press Foto - 2005 - 2017

Soutěž banky "Bank Zachodni WBK" i deníka "Rzeczpospolita", která se konala v letech **2005 - 2017,** byla zaměřena na profesionální fotoreportéry a jejím cílem bylo propagovat polskou novinářskou fotografii. Do soutěže bylo možné posílat fotografie v 9 kategoriích:

Portréty, Každodenní život, Sport, Události, Příroda, Umění a Kultura, Fotokast, Foto+ a kreativní fotografie

V posledním, 13. ročníku soutěže byly ceny celkem přes 120 000 PLN (autor Fotografie roku obdržel šek na 15 000 PLN), sponzory projektu byli BZ WBK a Fujifilm. Celkem bylo odesláno téměř 8 000 prací, první cenu získal Szymon Barylski, který v březnu 2016 fotografoval imigranty v uprchlickém táboře Idomeni na řecko-makedonské hranici.

V roce 2018 se banka BZ WBK přejmenovala na Santander Bank Polska S.A. a soutěž již nepokračovala.

www.bzwbkpressfoto.pl

BZ WBK PRESSFOTO 2017

PODEJDŹ BLIŻEJ

Wystawa prac laureatów 13. edycji konkursu fotografii dokumentalnej BZ WBK Press Foto 2017

Renata Dąbrowska, Gazeta Wyborcza Trójmiasto, I miejsce, Kultura i sztuka, zdjęcie pojedyncze

Suwalski Ośrodek Kultury
17-29 listopada 2017 r.
ul. Papieża Jana Pawła II 5, Suwałki

Wernisaż
17 listopada, godz. 18.00

17 listopada o godz. 16.30
autorskie spotkanie pt. "Od pasji do profesjonalizmu"
z tegoroczną laureatką konkursu
Karoliną Jonderko

Wstęp wolny!

Znajdź nas!

Organizator konkursu: Bank Zachodni WBK, Grupa Santander

Partner wystawy: Suwalski Ośrodek Kultury

Partner technologiczny: FUJIFILM

Patroni medialni: Rzeczpospolita, TVP Kultura, interia, Jedynka Polskie Radio

Grand Press Photo – 2005

Grand Press Photo je v současnosti nejvýznamnější soutěž v Polsku určená profesionálním fotoreportérům, zaměstnaným v tiskových a internetových redakcích, fotoagenturách a taky freelancerům.

Příspěvky účastníků soutěže posuzují světově uznávaní odborníci. Předsedou poroty je každoročně vítěz World Press Photo a členy poroty jsou renomovaní fotoreportéři a fotoeditoři z Polska a zahraničí.

Fotografie do soutěže je možné zasílat jak v kategorii jednotlivých fotografií, tak i fotoreportáží.

V rámci jedné kategorie fotografií existují následující kategorie:

Události, Každodenní život, Lidé, Životní prostředí, Portrét.

Fotoreportáže lze přihlásit v následujících kategoriích: Události, Každodenní život, Lidé, Životní prostředí.

V roce 2015 byly vytvořeny další kategorie: Dokumentární projekt a Fotokniha, a v roce 2017 - soutěž pro fotografy mezi 18 a 26 – Young Poland.[8]

[8] https://grandpressphoto.pl/o-nas/

Předsedové poroty soutěže byli:

2005 – Francesco Zizola

2006 – Claus Bjorn Larsen

2007 – Jean-Marc Bouju

2008 – Eric Grigorian

2009 – Spencer Platt

2010 – Finbarr O’Reilly

2011 – Lucian Perkins

2012 – Jodi Bieber

2013 – Samuel Aranda

2014 – Paul Hansen

2015 – Christopher Morris

2016 – Kadir van Lohuizen

2017 – Francesco Zizola

2018 – Stefano de Luigi

2019 – Espen Rasmussen

2020 – Pieter Ten Hoopen

2021 – Romain Laurendeau

3.2 Regionální a místní soutěže.

Gdańsk Press Photo

Nejen slezští fotoreportéři cítili potřebu podělit se o svá originální díla s veřejností. V dalších oblasti Polska byly také zahájeny regionální fotosoutěže. V **roce 1997** vznikla **Pomořanská fotografická soutěž "Gdańsk Press Photo"** Zbigniewa a Macieja Kosycarzy. Soutěž je organizována pod záštitou maršálka Pomořského vojvodství a primátorů měst: Gdańsk, Sopot a Gdynia.

Soutěž je určena pro fotografy z Pomořanského a Západopomořského vojvodství. 25 let se zapisoval do krajiny pomořanské kultury. Jeho posláním je propagace kvalitní novinářské fotografie. Porotci jsou skvělí polští a zahraniční fotografové: Kuba Atys, Anna Brzezińska, Dennis Chamberlin, Christoph Cieślewicz, Stanisław Ciok, Wojciech Druszcz, Aleksander Dunin-Kęplicz, Zbigniew Furman, Marek Grygiel, Wiesław Gwizdała,Rafał Klimkiewicz, Paweł Kopczyński, Maciej Kosycarz, Mirosław Kwaśniewski, Chris Niedenthal, Tomasz Nowak, Rafał Pyznar, Wojciech Rzążewski, Cezary Sokołowski, Ryszard Wesołowski, Witold Węgrzyn.

Wielkopolska Press Photo!

O tři roky později, v roce **2000** debutoval **“"Wielkopolska Press Photo!”** Soutěž pořádá Velkopolská veřejná knihovna a Centrum kulturní animace v Poznani. Je to příležitost konfrontovat úspěchy místních novinářských fotoreportérů a je také platformou pro diskusi o roli novinářské fotografie v současném světě.

V porotě této soutěže jsou obvykle vynikající polští a zahraniční fotoreportéři: Witold Krassowski, Łukasz Trzciński, Mariusz Forecki, Andrzej Zygmuntowicz, Chris Niedenthal, Mindaugas Kavaliauskas a taky Wojciech Grzędziński.

„Novinářské fotografické soutěže mají zvýšit povědomí. Jsou místem, kde myšlenka může být odměněna. "Vzhledem k tomu, že dnes může každý stisknout spoušť, i na telefonu, a zaznamenat tak realitu, o to důležitější je originální náhled, citlivost a instinkt, které, ve spojení s morálními zásadami, dělají z výsledných fotografií živý komentář k aktuálnímu dění a jsou zapamatovány a prohloubit úvahy o moderním světě“ - řekl Jacenty Dędek, předseda poroty Wielkopolska Press Photo v roce 2019.[9]

[9] https://kulturaupodstaw.pl/wielkopolska-press-photo-michal-sita/

Tychy Press Photo

V roce **2001** byla zahájena **fotografická soutěž Tychy Press Photo** . Prvního ročníku se zúčastnilo sedm fotoreportérů svázaných s místními médii v Tychách a žijících ve tomto městě. Výstava prací se konala v Malém Divadle v Tychách. Jednalo se o přehled, protože soutěž ještě nebyla, ale stejně jako ve World Press Photo platila zásada prezentovat pouze fotografie z předchozího ročníku. V roce 2004 výstavu poprvé doprovázela fotografická soutěž v tisku, určená pouze fotoreportérům žijícím v Tychách. Vítězem první ceny se stal Michał Grzybczak, autor fotografie s názvem: "Jsem z města T." vytvořené na schodišti činžovního domu, druhou cenu získal Dominik Gajda za fotografii „Piramida", pořízenou při stavbě hotelu Piramida v Tychách. Soutěže se zúčastnilo 18 autorů.[10]

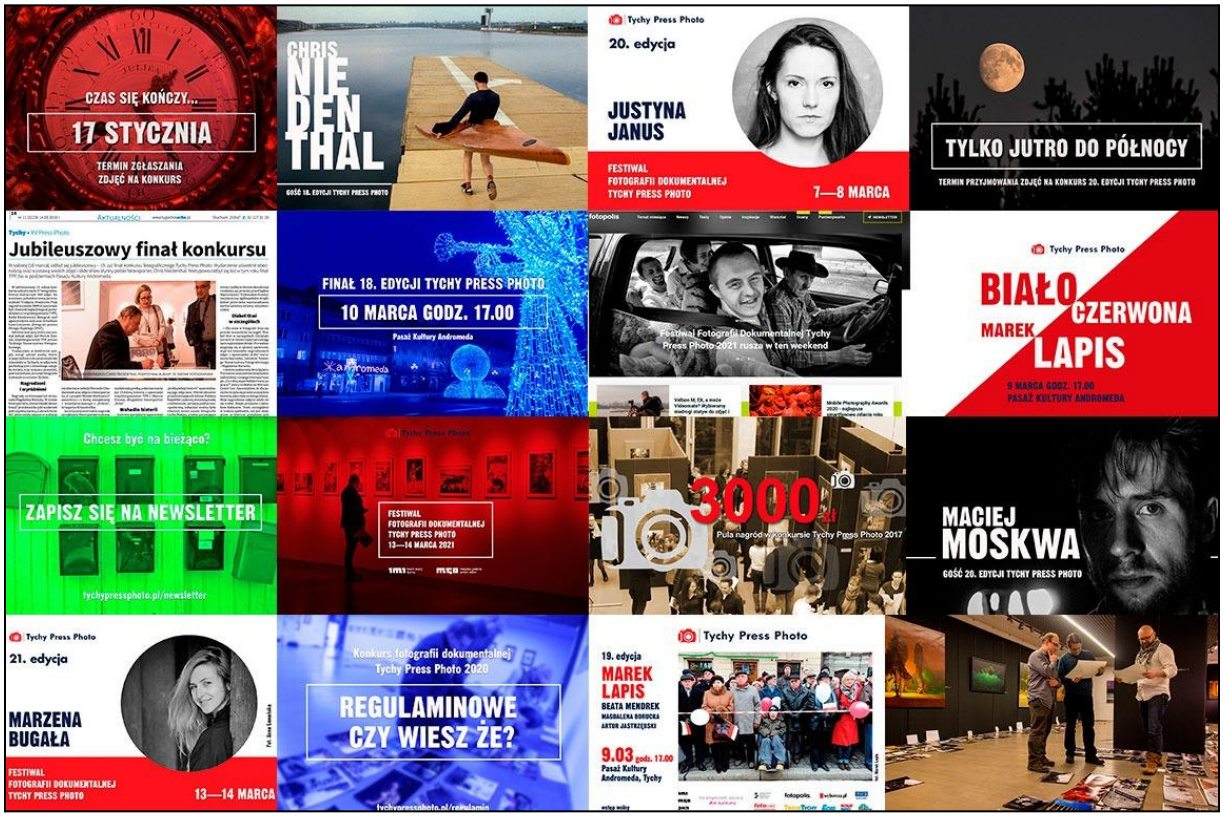

[10] http://tychypressphoto.pl/historia/

4 Soutěž Slezská novinářská fotografie 2003 - 2020.

Soutěž, jejíž první ročník se konal v roce 2003, navazuje na tradici soutěží, které se již ve Slezsku konaly. Tvůrci se inspirovali soutěží World Press Photo, která začala v roce 1955. Soutěž spojená s výstavou nejlepších fotografií se od samotného počátku konala v Slezské knihovně v Katovicích. Ukazuje, jak se Slezsko změnilo.

Arkadiusz Ławrywianiec, jeden z tvůrců soutěže, vzpomíná, jak to všechno začalo:

„Pamatuji si, že na začátku roku 2002 jsme na čtvrtečním týdenním setkání v redakci Dziennik Zachodni, kde jsme pracovali s Arkadiuszem Golą a Tomaszem Jodłowskim jako fotoreportéři, při kterém jsme diskutovali o pořízených fotografiích, narazili na fotografie pořízené v Lelowie. V polovině ledna 2002 jsme se vypravili do Lelowa zdokumentovat obřad, během kterého židovští Chasidi z celého světa cestují do tohoto malého města nedaleko Čenstochové, aby se modlili u hrobu Davida Lelowera při výročí jeho smrti.“[11]

Fotoreportéři měli tolik fotek, že se rozhodli tyto fotky sdílet se světem. Arkadiusz Ławrywianiec, který se znal s prof. Janem Malickim, byl svými kolegy delegován na schůzku s vedoucím slezské knihovny, při které navrhl uspořádat výstavu, kde by měly být představeny chasidské oslavy v Lelowie. Během rozhovoru Jan Malicki uvedl, že to byl skvělý nápad, ale měl ještě návrh. Navrhl, aby Slezská knihovna mohla vystavovat nejen fotografie chasidů z Lelowa, ale i další fotografie slezských fotoreportérů. Z tohoto nápadu vznikla fotografická soutěž související s výstavou, na kterou byli pozváni fotoreportéři působící ve Slezsku.

[11] *Vlastní konverzace, 17.01.2022*

Tak psal v prvním katalogu KŚFP[12] z roku 2004 ředitel BŚ (Slezská knihovna) prof. dr hab. Jan Malicki:

Mikroheroicum každodenního života

"Fotografie je obor umění a o jeho postavení by se dnes asi nikdo ani neodvážil pochybovat. A nejen když vytváří divadelní, filmové a jevištní hvězdy; když stylizuje realitu odlišnou od šedi každodenního života nebo když zachycuje úžasný architektonický detail. Je to umění, kdy se snaží zastavit, znehybnit a zhmotnit prchavý okamžik. Dává zlomku času rozměr, který je často univerzální. Je to – jak by řekli staří Poláci – mikroheroicum všedního dne. Tak taková je fotografie.

Jeho novinářská verze má zvláštní funkci. Samozřejmě je to umělecké dílo a už to nikdo nezpochybňuje. Je tu však ještě něco, co mu dává hlubší, důstojnější a úctyhodný význam. To je jeho sociální a komunikační rozměr v jeho specifickém stavu. Ze strany fotoreportéra jako tvůrce - je to především mimořádná schopnost odhadnout situaci, předvídat další gesto, schopnost rychlosti rozhodování a klid, bez kterých by nebyly uchvacující ani šokující záběry. Výsledné okamžité, přesné a pevné rozhodnutí – fotografie samotná – obsahuje nejen obraz, ale také dílenské a charakteristické rysy jejího tvůrce. Hodnocení záběrů je hodnocením umělce, ale i sdělením pro cílovou skupinu. Nejsem přesvědčen, že novinářská fotografie je ilustrací psaného textu. Naopak. Fotografie je vždy podstatnou součástí sebe sama, harmonizuje s myšlenkou tiskové zprávy v prostoru mezi ilustrací, doplněním a konkrétností. Jde o současné „biblia pauperum", avšak v originálním a kreativním pojetí. Není tedy divu, že se při procházení Slezské novinářské fotografie setkáváme se širokou škálou tvůrčích schopností autorů. Setkáváme se s velkým množstvím témat, obrazů a dějů zároveň konvenčních i zcela narušujících tento stereotypní vzorec příběhů o Slezsku. Uchvacující je však něco jiného. Každý z nich překračuje lineární popis ve prospěch obecných, nad-individuálních záběrů, které zachází se světem a lidmi v univerzálních termínech. Tento, na chvíli zastavený, pohyb svědčí o ojedinělosti a jedinečnosti lidského světa, v jeho filozofickém rozměru, který je tedy fascinující."

[12] *Katalog slezské novinářské fotografie 2004*

První ročník soutěže, který se konal v roce 2003, byl výstavou pořádanou v Slezské knihovně. Porota ještě nebyla jmenována a ceny udělili diváci, kteří nejvýše ohodnotili dílo Józefa Wolnego (Gość niedzielny) - "Madonna". Fotograf obdržel ocenění, které se mělo stát symbolem slezské soutěže - cena **ZŁOTY DRUH** originální fotoaparát patřící řediteli knihovny prof. Janowi Malickiemu. Bylo to přechodné ocenění. Po roce ji laureát předal aktuálnímu vítězi soutěže. Do dnešního dne (2022) cenu "Złoty Druh" obdrželo 16 fotografů včetně Arkadiusza Goli, dvakrát (2006 i 2009) a Tomasza Jodłowskiego, také dvakrát (2005 a 2016)

ZŁOTY DRUH

Jak vzpomíná Józef Wolny, fotografie „Madonna“ byla pořízena jednoho srpnového odpoledne roku 2003 u hradeb Jasnej Góry. Jen tento měsíc se tam ročně vydá více než 40 pěších poutí. Cestuje tam přes 250 tisíc lidí. Přicházejí ve dvou proudech – 15. srpna na obřad Nanebevzetí P. Marie a 26. srpna na pouť Panny Marie Čenstochovské. Poutníků putuje celkem přes 15 tis. kilometrů tras napříč celým Polskem. Jednou z nich je „Pouť mládeže a rodin různých cest a kultur", známá jako pouť hippies, vedená stále žijícím charismatickým knězem, salesiánem Andrzejem Szpakiem. Nejprve se jich účastnili pouze hippies. Postupem času také zástupci dalších subkulturních skupin vystupujících proti komerční společnosti a taky tzv. hledající mládež. Zpětně si Wolny pamatuje tento snímek jako symbolický obraz, i když s poněkud poetickým poselstvím. Možná i proto si fotografie všimli diváci prvního soutěže Slezské novinářské fotografie, kteří hlasovali pro první cenu v podobě fotoaparátu „Druh“. Hrdinkou snímku je desetiletá dívka. Unavená z cesty, s igelitkou plnou chleba. Zamyšlená, neusměvavá, stojící v neposkvrněných bílých šatech, které nosila celou cestu, aby se oblékla na ten nejdůležitější okamžik. V našlápnutých sandálech, je si vědoma cíle své cesty. Stojící vedle obrazu s podobiznou Matky, Madonny z Jasnej Góry, nevědomě ilustruje naši snahu prožít myšlenku, která stojí za námahu, protože přináší naplnění a dává životu smysl.

“*Nevím, co se s touto dívkou stalo, možná se stala matkou a vede své děti na každodenní pouť zázraků, protože život je to nejdůležitější v životě. Nikdy jsem nepochyboval, že kamera zaznamená i to, co je neviditelné a tajemné. Ve skutečnosti vše, co je důležité mimo obrázek, je uvnitř nás samotných."*- říká autor vítězné fotografie.[13]

[13] *Vlastní konverzace, 10.02.2022*

Hlavní cena v 1. ročníku soutěže Slezské novinářské fotografie 2003

Foto: Józef Wolny „Madonna” Częstochowa 2003

Andrzej Koniakowski, polský fotograf, který je již řadu let spjat se Slezskem, člen ZPAF (Svaz polských umělců a fotografů), ve své eseji o prvním ročníku soutěže Slezské novinářské fotografie shrnuje díla autorů, kteří se kvalifikovali na posoutěžní výstavu. Koniakowski píše vřele a laskavě o každém z autorů výstavy. Jediný, kdo „zklamal“ autora eseje, je Józef Wolny, vítěz soutěže!

V tématech zaslaných do soutěže dominuje pouliční fotografie, sport a politické fotografie. Každý z autorů se snaží pomocí fotografií představit fragment světa kolem nás. Každý ho vidí jinak. Pro každého je důležité něco jiného. Téměř na všech fotkách se objevuje člověk. Je to v podstatě zřejmé. Bez přítomnosti člověka je těžké hovořit o reportáži. Několik autorů také fotografovalo zvířata: holuby, psy, kozy, koně, dokonce i umělé kuře o velikosti člověka. Zajímavé je, že materiálů se psy je poměrně hodně – v éře Instagramu jsou na fotkách dominantnější kočky – ty jsou obvykle foceny. Taková sestava ukazuje, jak se svět kolem nás mění. Typická slezská témata jsou mezi fotografy velmi často diskutována: průmysl a postindustriální objekty, dvory, hornické tradice a zvyky, sport. Nechybí společenská témata, autoři dokumentují protesty, demonstrace, běžný každodenní život i náboženské obřady. Častými protagonisty fotek jsou také lidé s handicapem nebo bezdomovci – kteří jsou tak trochu na okraji života. Do soutěže se zasílají i katastrofy, požáry, nehody a obdobná témata. Portrétní fotografie jsou samozřejmě doménou každé soutěže, tedy i te slezské. Ve skutečnosti je v každém ročníku soutěže vidět celé spektrum moderního světa. Je dobrým zvykem vydávat katalogy s oceněnými fotografiemi z posoutěžní výstavy. Díky takové dokumentaci je možné vysledovat, zda a jak se soutěž změnila. Vítězná fotografie prvního vydání od Józefa Wolnego je vzorovým příkladem emočně nabité reportážní fotografie všemi prostředky. Oceněná fotografie dokazuje, že soutěž měla od samého začátku obrovský potenciál a podle mého názoru tomu tak bylo doposud.

Jedním z nejčastěji diskutovaných témat je procesí Božího Těla, které se každoročně koná ve Świętochłowicach-Lipinach. Každoročním rituálem je příprava čtyř oltářů místními obyvateli, ale fotografové mají rádi zvláštní místo mezi oltáři na křižovatce ulic Augustyna Świdra a Stefana Okrzei. Místní obyvatelé se na průvod připravují už od rána. Zavěšují náboženské obrazy, vystavují postavy svatých, ale nejdůležitějším prvkem je symbol JHS z okvětních plátků umístěný na ulici, po kterých prochází procesí a ničí ho. Je to situace připomínající indickou kulturu, ve které jsou složitě uspořádané mandaly po dokončení okamžitě zničeny. Svátek láká nejen fotografy ze Slezska. Přijíždí z celého Polska a nechybí ani fotoreportéři ze zahraničí. V roce 2015 se Rafał Klimkiewicz ve svém cyklu zaměřil na to, aby ukázal fotografy, jak „loví“ dobrý záběr.

Soutěž také ukazuje, jak se mění svět kolem nás. Fotografie zobrazující soupeření v e-sportu se poprvé v soutěži objevily v roce 2012 (Brain Wars - od autora Tomasza Jodłowskiego). Přestože počátky e-sportu v Polsku sahají až do roku 1997, oficiální mistrovství světa v nejpopulárnější a nejpozoruhodnější hře – League of Legends se koná nepřetržitě teprve od roku 2011. Hlavním organizátorem této esportovní akce je firma Riot Games - studio zodpovědné za vytvoření této ikonické strategické hry.

Sport - ten tradiční, je také oblastí zájmu slezských fotoreportérů. Dariusz Hermiersz - vítěz 3. ceny za rok 2013, Norbert Dorobisz, Dominik Gajda a Paweł Jędrusik se tímto tématem často zabývají. Mezi oblíbené disciplíny fotografů patří fotbal, goalball, cyklistika, běh a rugby na vozíku.

Dariusz Hermiersz “Fight Club”, 3 cena 2013

Fotografování lidí s handicapem vyžaduje od fotografa hodně taktu a empatie. Přestože jde o zdánlivě snadné téma, není tomu tak. Krzysztof Gołuch už řadu let fotografuje lidi, ke kterým osud nebyli příliš laskavý. Jeho cyklus s názvem „Hotel“, dokumentující práci lidí s mentálním postižením ze Katedry odborné činnosti St. Marcina Caritas z Katovické arcidiecéze, vyhrál první cenu v roce 2017.

Krzysztof Gołuch “Hotel”, 1 cena 2017

Maciej Jarzębiński se dívá na svět s rezervou. Často překvapuje neobvyklým, neotřelým pohledem na realitu. Nevyhýbá se však ani obtížným tématům - jeho fotografie ze stávky v dole Kazimierz-Juliusz v Sosnovci získaly v roce 2014 první místo v soutěži.

Maciej Jarzębiński “ Podzemní protest”, 1 cena 2014

Neobvyklý pohled na svět má i Artur Pławski. Jeho fotografie, často pořízené s použitím širokoúhlého objektivu a s použitím blesku, překvapují nejen svou formou, ale i obsahem. Jsou jakousi zajímavou, netradiční rubrikou.

Artur Pławski “Szopienice”, 1 cena 2015

Rafał Klimkiewicz často dokumentuje události důležité pro region typicky novinářským způsobem. Zároveň hledá nová formální řešení. Cyklus „Trans“, nesrozumitelným způsobem prezentující jednu z největších světových soutěží Intel Extreme Masters, pořádanou v katovickém Spodku, vyhrála v roce 2018 1. místo v soutěži.

Rafał Klimkiewicz “Trans” 1 cena 2018

Arkadiusz Gola, nejoceňovanější fotoreportér ve slezské soutěži, většinou fotí trochu temnější stranu světa. Chudoba, lidé mimo okraj běžného života, romská komunita nebo staré Slezsko, které již vymírá, jsou obtížná témata, kterými se zabývá.

Arkadiusz Gola - “Žena v dole” 2009

Dobré reportážní fotografie k důležitým společenským tématům prezentuje Marta Błażejowska. Fotografie zdůrazňují důležitost témat, které probírá.

Marta Błażejowska “ Operace aortální chlopně“, 1 cena 2004

Forma fotografického sloupku dominuje i v pohledech Arkadiusza Ławrywiańca. Fotograf se však nevyhýbá ani tématům dokumentujícím každodenní život regionu, včetně židovské komunity, přibližující zvyky a tradice širšímu publiku.

Arkadiusz Ławrywianiec - cyklus "Povodeň v Bieruni" 2 cena 2010

Spektrum zájmů Michała Szalasta je nejen sport, ale i široce chápaná fotografie na pomezí reportáže a dokumentu. Fotograf dbá jak na formu, tak především na obsah fotografie.

Michał Szalast cyklus “Albinos” 2011

Marek Locher již řadu let dokumentuje změny probíhající v Horním Slezsku se zaměřením na postindustriální objekty. Jeho fotografie se vyznačují dobrým řemeslným zpracováním a citem pro formát.

Marek Locher - cyklus "Tady je změna", 2 cena 2007

4.1 Porota

Během prvního a druhého ročníku soutěže v letech 2003 a 2004 vybírali vítěze diváci. Teprve v roce 2005 byla ustanovena porota. Soutěžní porotu od počátku vedl prof. Marian Oslislo - tehdejší rektor Akademie výtvarných umění v Katovicích.

Složení poroty se po celou dobu trvání soutěže prakticky nezměnilo. Jádro tvořili stejní lidé a na setkání byli pozváni zástupci fotoreportérů a další lidé spříznění s fotografií.

Krzysztof Gołuch, zástupce fotoreportérů, vítěz 17. ročníku soutěže, se domnívá, že v hodnotícím orgánu by mělo být více zástupců reportérské komunity. Bylo by také dobré přizvat ke spolupráci lidi mimo Slezsko. Podobného názoru je i Rafał Klimkiewicz, občasný porotce soutěže a vítěz roku 2018. Podle jeho názoru by se v každém vydání měla změnit polovina hodnotícího týmu. Mezi porotci by neměli chybět ani aktivní fotoreportéři a fotoeditoři i mimo Slezsko.

Aby byla porota co nejobjektivnější, neměli by členové poroty spojovat díla s autory, což dnes často není možné. Fotografové své fotografie zveřejňují na internetu, například na Facebooku nebo Instagramu, díky čemuž se tyto snímky snadno dostanou do povědomí široké veřejnosti. Na druhou stranu prostředí související s široce chápanou fotografií tak jako tak navazuje na úspěchy jiných tvůrců, kteří zjišťují, kdo a co fotí. Suma sumárum: dnes se zdá téměř nemožné neznat díla autorů, kteří posílají své fotografie do soutěže. Slezské fotografické prostředí je poměrně malé a není těžké určit autora dané fotografie.

Zde se dostáváme ke klíčové skutečnosti. Zdálo by se, že porota soutěže složená převážně z fotografů nesouvisejících s fotožurnalistickou komunitou by měla zaručit dalekosáhlou objektivitu hodnocení prací. Lidé, kteří se novinářskou fotografií nezabývají denně, nemusí fotografie znát a spojovat je s autory, kteří je do soutěže posílají. Na druhou stranu se v zákulisí ozývají hlasy, že porota nedokáže pořádně posoudit reportážní fotografie, které se přece jen od uměleckých

fotografii liší. Hrají také jinou roli. Soutěž je totiž ve svém principu soutěží novinářské fotografie a ještě více reportážní fotografie.

Na tomto místě stojí za zamyšlení, co znamená pojem „novinářská fotografie". Dá se říci, že jsou to všechno fotografie publikované v tisku, takže vlastně celé spektrum světa fotografie. Z toho vyplývá, že novinářské fotografie jsou především fotografie reportážní a následně dokumentární, což jedno druhé nevylučuje. V dnešní době je pojem „novinářská fotografie" prakticky zastaralý. Více fotografií je zveřejněno na internetu a ne nutně na mediálních portálech. V dobách, kdy ještě nebyl internet, byl tisk médiem, ve kterém publikovali fotografie především profesionální fotografové nebo fotoreportéři. Trh reportážní fotografie se rozvinul po druhé světové válce. Televize teprve vznikala a jediné široce dostupné médium, ve kterém bylo možné vidět fotografie, byl tisk. Založením fotografické agentury MAGNUM v roce 1947 Robertem Capa, Henri Cartier-Bressonem, Georgem Rodgerem a Davidem Chimem Seymourem začala nová éra ve vytváření fotografické kroniky světa. Vzorem jsou dodnes standardy vytvořené agenturními fotografy.

V současné době tištěná média obsahují mnohem menší množství fotogramů než ve virtuálním médiu – internetu. Již v roce 2013 se odhadovalo, že každý den je na síť nahráno 500 milionů fotografií!

Vznik TISKU, či spíše GAZETTY, se datuje do 16. století a souvisí s válkou Benátek s Osmanskou říší v roce 1563. Během této války byly na různých místech v Benátkách umístěny tabule s informacemi o vojenských operacích. Informace byly k dispozici těm obyvatelům, kteří zaplatili malý poplatek nazývaný gazetta. Tak se objevil polský název pro noviny, "gazeta".[14]

[14] http://pl.wikipedia.org/wiki/Prasa_%28media%29

Press (lat. presso) - se označovaly deníky, časopisy a "masová média vzniklá jako výsledek technologického pokroku", o informativním charakteru, vycházející periodicky, minimálně jednou ročně, odlišené stálým názvem a pořadovým číslem. Polský pojem „prasa“ pochází z názvu tiskového stroje a způsobu výroby „prasy“, který spočívá v tištění znaků na papír. Informace se poskytují prostřednictvím písma a pevných obrazů nebo v případě elektronických médií pomocí zvuku, obrazu nebo jiného způsobu přenosu informací. Tisk je klasifikován jako jednosměrné médium, což znamená určitou pasivitu a způsobuje, že příjemce nereaguje přímo na odesílatele.

Mladý muž s novinami, lept, z 18. století, tisk ze sbírky Národní knihovny

Fotografie se prakticky od svého vzniku okamžitě objevila na stránkách novin. Na počátku to byly ilustrační nebo portrétní fotky. Průlom nastal po roce 1925, kdy se objevil fotoaparát značky LEICA, který umožňoval pořizovat rychlé, dynamické fotografie, nevyžadující dlouhé nastavování fotoaparátu. Přestože se již dříve v roce 1900 objevil na trhu malý skříňový fotoaparát vyvinutý společností KODAK - BROWNIE, teprve Leica způsobila skutečnou revoluci, jak bychom dnes řekli - v mobilní fotografii. Od té doby bylo možné se téměř neznatelně objevit s profesionálním fotoaparátem na mnoha místech dosud neprozkoumaných fotografy.

Kodak Brownie No.2A

Soutěž však poskytuje neocenitelnou příležitost prezentovat fotomateriál, který z různých důvodů není publikován v tisku ani na internetu. Fotografové často pracují na reportážích vyrobených pouze ze srdce s vědomím, že „papír“ takové téma nepřijme. To se děje z různých důvodů. Článek, na kterém se pracuje, má jiný cíl, než jsou naše zájmy, téma je kontroverzní a vydavatel se rozhodne daný článek nepublikovat nebo doba potřebná k upřesnění tématu je příliš dlouhá, přestává být zajímavý pro publikaci. Často soutěž vyhrávají fotografie, které nejsou přijaty do tisku. Dnes se lidé stále častěji zaměřují na fotografie, které tleskají vkusu široké veřejnosti. Fotografie zachycující například skupiny lidí na několika desítkách záběrů (např. fanoušci), kde se mohou poznat a koupit si noviny nebo zvýšit častost kliknutí na webu daného vydavatelství. Čistokrevný fotoreportér však hledá něco jiného. Chce, aby jeho materiál byl doladěn a upraven do každého detailu. Soutěž to umožňuje. Dá se říci, že jde o jakousi oslavu, při které je možné prezentovat svůj pohled, zcela samostatně prezentovat to, co má být na dané téma sděleno.

Někteří fotoreportéři připravují fotografie na danou soutěž tak, aby zvýšili šanci na výhru. Neprezentují svůj pohled na svět, ale se jak chameleoni přizpůsobují dané soutěži či porotě – vědí, co se může nejvíce líbit a být nejvýše hodnoceno. Tento přístup by však neměl platit.

První „Leica” od Henri Cartier Bressona

Les Hotels Paris Rive Gauche - AlainB

Vyhodnocování fotografií je obtížný a zodpovědný úkol. Několik lidí s různými úhly pohledu musí vybrat nejlepší fotografie společně.

Ne vždy však porota tento úkol zvládne. Fotografové posílají různé fotografie, ale úlohou poroty je oddělit zrno od plev. Komerční svatební fotografie, i když jde o jakýsi reportérský dokument, by podle mého názoru neměla být zohledňována a hlavně odměňována (2009).

Fanoušek pojídající klobásu je příkladem nepříliš zdařilé suvenýrové fotografie pořízené u ohně (2007). Děti fotografující květiny na louce (2008), to je obyčejná fotografie. Bohužel takové fotografie byly zveřejněny v katalozích Slezské novinářské fotografie, což oslabilo význam slezské soutěže.

Naštěstí je toho jen minimum. Drtivá většina fotografií zaslaných do soutěže jsou skvělé fotografie na vysoké úrovni. Dobrý formát, workshop, ale především téma jsou přednostmi oceněných a vystavených fotografií.

4.2 Složení komise posuzující fotografie v soutěži v letech 2005-2020.

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2005

prof. Marian Oslislo, rektor Akademie výtvarných umění v Katovicích

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

dr Jakub Byrczek, zástupce Katedry rozhlasu a televize slezské univerzity

dr Jacek Jarosz, zástupce Školy podzemní těžby PAN a portálu TEBERIA

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2006

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki – Ředitel Slezské knihovny - zastupující Aneta Satława

Dr hab. Jakub Byrczek - Fakulta rozhlasu a televize Slezské univerzity

Dr Jacek Jarosz - zástupce Školy podzemní těžby PAN a portálu TEBERIA

Arkadiusz Ławrywianiec - zástupce fotoreportérů slezského vojvodství

Beata Skawińska - zástupkyně Slezské knihovny

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2007

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Marta Błażejowska, zástupkyně fotoreportérů slezského vojvodství

Dr Jakub Byrczek, zástupce Katedry rozhlasu a televize slezské univerzit;

dr Jacek Jarosz, zástupce Školy podzemní těžby PAN a portálu TEBERIA

Beata Skawińska, zástupkyně Slezské knihovny

Ewa Paździora-Palus, zástupkyně Slezské knihovny

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2008

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty;

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny;

Arkadiusz Gola, zástupce fotoreportérů slezského vojvodství;

Katarzyna Łata-Wrona, předsedkyně ZPAF/Slezský okres

Beata Skawińska, zástupkyně Slezské knihovny

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2009

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Katarzyna Łata-Wrona, předsedkyně ZPAF / slezský okres

Zbigniew Podsiadło, umělecký fotograf

Witold Englender, umělecký fotograf

Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně Syndikátu novinářů ČR

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2010

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Katarzyna Łata-Wrona, předsedkyně ZPAF / slezský okres

Zbigniew Podsiadło, předseda horského okresu ZPAF

Witold Englender, umělecký fotograf

Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně regionálního sdružení

Syndikátu novinářů České republiky v Ostravě

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2011

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Witold Englender, organizátor festivalu fotografie metodou Camera obscura

Rafał Klimkiewicz, Fotografická agentura EDYTOR

Katarzyna Łata-Wrona, předsedkyně ZPAF / Slezský okres

Zbigniew Podsiadło, předseda horského okresu ZPAF

Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně Syndikátu novinářů ČR v Ostravě

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2012

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Witold Englender, organizátor festivalu fotografie metodou Camera obscura

Katarzyna Łata-Wrona, předsedkyně ZPAF

Zbigniew Podsiadło, předseda ZPAF

Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně Syndikátu novinářů

Moravskoslezského a Olomouckého kraje

Józef Wolny, zástupce fotoreportérů, „Gość Niedzielny”

Piotr Zaczkowski, ředitel Instituce kultury Katovice – Město zahrad Soutěž

Slezská novinářská fotografie 2013

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Witold Englender, organizátor festivalu fotografie metodou Camera obscura;

Arkadiusz Gola, zástupce fotoreportérů, „Dziennik Zachodni”

Katarzyna Łata-Wrona, předsedkyně ZPAF

Zbigniew Podsiadło, předseda ZPAF

Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně Syndikátu novinářů

Moravskoslezského a Olomouckého kraje

Piotr Zaczkowski, ředitel Instituce kultury Katovice – Město zahrad

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2014

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Grzegorz Celejewski, zástupce fotoreportérů, „Gazeta Wyborcza”

Witold Englender, organizátor festivalu fotografie metodou Camera obscura

Katarzyna Łata-Wrona, předsedkyně ZPAF / Slezský okres

Zbigniew Podsiadło, předseda horského okresu ZPAF

Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně Syndikátu novinářů

Moravskoslezského a Olomouckého kraje

Piotr Zaczkowski, ředitel Instituce kultury Katovice – Město zahrad

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2015

prof. Marian Oslislo, Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Witold Englender, organizátor festivalu fotografie metodou Camera obscura

Mariusz Forecki, zástupce fotoreportérů, ZPAF

Katarzyna Łata-Wrona, předsedkyně ZPAF / Slezský okres

Zbigniew Podsiadło, předseda horského okresu ZPAF

Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně Syndikátu novinářů

Moravskoslezského a Olomouckého kraje

Piotr Zaczkowski, ředitel Instituce kultury Katovice – Město zahrad

Slezská novinářská fotografie 2016

prof. Marian Oslislo, prof. Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Witold Englender, organizátor festivalu fotografie metodou Camera obscura

Katarzyna Łata-Wrona, členka hlavní rady ZPAF

Arkadiusz Ławrywianiec, zástupce fotoreportérů, ZPAF

Zbigniew Podsiadło, předseda horského okresu ZPAF

Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně Syndikátu novinářů ČR v Ostravě

Piotr Zaczkowski, ředitel Katovice Město zahrad

Slezská novinářská fotografie 2017

prof. Marian Oslislo, prof. Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda poroty

prof. Jan Malicki, ředitel Slezské knihovny

Witold Englender, organizátor festivalu fotografie metodou Camera obscura

Katarzyna Łata, členka umělecké rady ZPAF

Arkadiusz Ławrywianiec, zástupce fotoreportérů, ZPAF

Zbigniew Podsiadło, předseda horského okresu ZPAF

Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně Syndikátu novinářů

Moravskoslezského a Olomouckého kraje

Piotr Zaczkowski, ředitel Katovice Město zahrad

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2018

prof. Andrzej Tobis, přednášející na Akademie výtvarných umění v Katovicích - předseda

dr hab. Wacław Forajter, přednášející na Slezské univerzitě

Krzysztof Gołuch, zástupce fotoreportérů, vítěz předchozího ročníku soutěže

Katarzyna Łata, členka umělecké rady ZPAF

Arkadiusz Ławrywianiec, zástupce fotoreportérů, ZPAF

Zbigniew Podsiadło, předseda horského okresu ZPAF

doc. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D. zástupce ředitele ITF v Opavě

Soutěž Slezská novinářská fotografie 2019

Arkadiusz Ławrywianiec – prezident správy Slezského okresu ZPAF – předseda

Katarzyna Łata – členka umělecké rady ZPAF

dr Magdalena Nazarkiewicz – přednášející na Akademii výtvarných umění v Katovicích

Rafał Klimkiewicz – zástupce fotoreportérů, vítěz předchozího ročníku

Zbigniew Podsiadło – předseda horského okresu ZPAF

doc. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D. – zástupce ředitele Institutu tvůrčí fotografie v Opavě

Slezská novinářská fotografie 2020

Arkadiusz Ławrywianiec – předseda správy okresu ZPAF, předseda kapituly

Daniel Dmitriew – fotoreportér, vítěz soutěže v roce 2019

Katarzyna Łata – členka umělecké rady ZPAF

dr Magdalena Nazarkiewicz – přednášející na Akademii výtvarných umění v Katovicích

Rafał Klimkiewicz – fotoreportér, vítěz soutěže Slezská novinářská fotografie v roce 2018

Zbigniew Podsiadło – předseda horského okresu ZPAF

doc. Mgr. Jiří Siostrzonek Ph.D. – zástupce ředitele Institutu tvůrčí fotografie v Opavě

4.3 Laureáti.

1 Edice - 2003

1 Józef Wolny “Madonna” - Złoty Druh byl oceněn poprvé

2 Ireneusz Dorożański za fotografii sportovce

3 Anna Lewańska za fotografii za cyklus "Dogoterapie"

Józef Wróbel – Cena za nekonvenčnost - soška Andrzeja Koniakowskiego

2 Edice - 2004

1 Marta Błażejowska (Gazeta Wyborcza) - “Operace aortální chlopně”

2 Agnieszka Łuczakowska (Dziennik Zachodni) - “Sběratelé šrotu”

3 Arkadiusz Gola (Dziennik Zachodni) - “Portrét horníka Mariana Sarzyńskiego”

3 Edice - 2005

1 Tomasz Jodłowski (Dziennik Zachodni) - “Dívka čekající na vystěhování z bytu v městě Bytom"

2 Arkadiusz Gola (Dziennik Zachodni) - “Jeden ze zlikvidovaných dvorků v ulici Wolności v Zabrzu"

3 ex-aequo: Bartosz Wrześniowski (Gazeta Wyborcza) i Michał Szalast (Super Express)

Cena čtenářů Slezské knihovny: Arkadiusz Ławrywianiec (Dziennik Zachodni) – „Rozloučení"

Zvláštní cena Školy podzemní těžby za nejlepší hornickou fotografii: Aleksander Prugar (Gazeta Wyborcza) - série "Dva světy"

I miejsce

Tomasz Jodłowski
(„Dziennik Zachodni")

Dziewczynka czekająca na eksmisję z bytomskiego mieszkania

4 Edice - 2006

1 Arkadiusz Gola (Dziennik Zachodni) - cyklus „Léto v Lipinách"

2 Maciej Jarzębiński - "Houba"

3 Przemysław Jendroska (Gazeta Wyborcza) "Zastávka Woodstock"

Cena čtenářů Slezské knihovny: Marek Locher. "Poslední nájemník"

Vyznamení za fotografii o hornické tématice: Marcin Tomalka

I miejsce

Arkadiusz Gola

(„Dziennik Zachodni")

Cykl: Lato w Lipinach

6-11.07.2006 Świętochłowice Lipiny

5 Edice - 2007

1 Radosław Kaźmierczak - práce bez názvu představující Marka Kwiatkowskiego profesionálně zabývajícího se "Le parkour" během rozcvičky nad městem

2 Marek Locher - cyklus "Tady je změna"

3 Bartłomiej Barczyk - práce bez názvu představující Artura Rojka, zpěváka skupiny Myslovitz

Cena čtenářů Slezské knihovny: Paweł Sowa

Zvláštní cena Školy podzemní těžby: Radosław Kaźmierczak

I miejsce

Radosław Kaźmierczak

Bez tytułu

Marek Kwiatkowski uprawia profesjonalnie
le parkour. Podczas rozgrzewki za miastem.

Maj 2007 Tychy

6 Edice - 2008

1 Jacenty Dędek - cyklus „Slovenští Romové"

2 Dariusz Hermiersz - cyklus „Eurodebiut”

3 (ex aequo) – Roman Koszowski - „Gol” oraz Michał Jędrzejowski i Tomek Liboska - cyklus „Válečníci"

Cena čtenářů Slezské knihovny: Mirosław Rzepka

I miejsce

Jacenty Dędek

Cykl: Słowaccy Romowie

21-letnia Marienka Zajacova z dwójką dzieci w blaszanym kontenerze, który służy jej rodzinie za mieszkanie.

21–22.02.08, Słowacja, Trebišov

Osady Romów, największej mniejszości narodowej na Słowacji, powstają na obrzeżach miast, miasteczek i wsi. Romowie, w większości bezrobotni, żyją z niewielkich zasiłków przysługujących na każde dziecko. Liczne rodziny mieszkają często w jednej izbie, wyposażonej w łóżko, stół, czasem szafę i telewizor, w fatalnych warunkach sanitarnych.

7 Edice - 2009

1 Arkadiusz Gola - "Romské děti"

2 Robert Wiącek cyklus: “čtvrt Warszawska – Pawła – Wodna – Górnicza”

3 (Ex Aequo) – Radosław Kaźmierczak cyklus: “Mladi”

Taky Przemysław Strzelecki cykl: “Uliczna Salsa”

Cena čtenářů Slezské knihovny: Roman Koszowski - “Ticho nulové zóny"

Cena Jana Suchana: Grzegorz Celejewski

I miejsce

Arkadiusz Gola

Romskie dzieci

Dzieci państwa Kwieków w przedpokoju swojego mieszkania.

14.04.2009, Ruda Śląska Orzegów

8 Edice - 2010

1 Roman Koszowski - “Osamělost" - Jarosław Kaczyński během mužské pouti do svatyně

2 Arkadiusz Ławrywianiec - cyklus "Povodeň v Bieruni"

3 Marcin Kucharski cykl - “Sirné peklo"

Cena čtenářů Slezské knihovny: Radosław Kaźmierczak za foto: “Władysław Tomczyk, houslista, 61 let" cyklus Obyvatelé Katovic

Cena Jana Suchana: Józef Wolny série: “Děti Haiti"

Cena financována kanceláří ESK Katovice 2016:

Arkadiusz Gola fotografie: “Slavnost"

Artur Jastrzębski fotografie č. 1 cyklu: “Velká voda v Papročanech"

Cena "Wielki Splendor" Slezské Fotografie: Józef Makal

I Nagroda

Roman Koszowski

Osamotnienie

Jarosław Kaczyński podczas pielgrzymki mężczyzn do sanktuarium Matki Boskiej Piekarskiej.

30.05.2010, Piekary Śląskie

9 Edice - 2011

1 Ireneusz Dorożański cyklus “Koleda”

2 Przemysław Strzelecki cyklus “Lidé-sobi"

3 Dawid Chalimoniuk “Bezdomovectví"

Cena čtenářů Slezské knihovny financovaná nadací Krystyny Bochenek: Dawid Chalimoniuk za fotografii “Bezdomovectví”.

Speciální cena Jana Suchana: Sebastian Kucharz za cyklus “Prolomit bariéry"

Zvláštní cena financovaná Kulturní institucí Katovice - Město zahrad - dvě rovnocenná ocenění pro autory fotografií s tématy odpovídajícími programu Město zahrad

Martin Straka za foto “Než se vznesl balón"

Tomasz Jodłowski za foto č. 4 z cyklu “Muzikant”

Cena "Wielki Splendor" Slezské Fotografie: Stanisław Gadomski

I nagroda

Ireneusz Dorożański

Cykl: Kolęda

Dla wielu mieszkańców robotniczego osiedla Borsig w Zabrzu Biskupicach, często samotnych i żyjących na pograniczu ubóstwa, coroczna kolęda to ważne wydarzenie.

2–4.01.2011, Zabrze Biskupice

10 Edice - 2012

1 Marcin Urbanowicz - cyklus “Chyť za knoflík”

2 Artur Pławski - cyklus “Postavy osamělosti"

3 (ex aequo) Michał Janusiński “Polská savana"

Artur Pławski “Subjektivita v multimediální éře”

Cena čtenářů Slezské knihovny financovaná nadací

Krystyny Bochenek – Marcin Urbanowicz za: foto č. 6 z cyklus "Chyť za knoflík"

Speciální cena Jana Suchana – Grzegorz Celejewski za: foto “Napiš s Iskierkou”

Zvláštní cena financovaná Kulturní institucí Katovice - Město zahrad - dvě stejné ceny pro autory fotografií s tématy odpovídajícími programu Město zahrad

Arkadiusz Gola za: cyklus “Továrna”

Paweł Franzke za foto “Kaplička”

Cena "Wielki Splendor" Slezské novinářské fotografie: Władysław Morawski

I nagroda

Marcin Urbanowicz

Cykl: Łap za guzik

17.12.2012, Ruda Śląska-Wirek

11 Edice - 2013

1 Grzegorz Celejewski cyklus představující rallye milovníků parkúru

2 Marcin Urbanowicz - cyklus “Tajemství zvonů"

3 Dariusz Hermiersz - “Fight Club”

Cena čtenářů Slezské knihovny financovaná nadací Krystyny Bochenek - Roman Koszowski pro: foto “Pastviny na pláži”

Speciální cena Jana Suchana – Dawid Chalimoniuk za: cyklus “Jsem dědou z Wehrmachtu”

Zvláštní cena financovaná Kulturní institucí Katovice - Město zahrad - dvě stejné ceny pro autory fotografií s tématy odpovídajícími programu Město zahrad

– Artur Pławski za: cyklus “Guzik prawda” (Lež jako věž)

– Ireneusz Dorożański za: foto č. 1 z cyklu “Poutníci”

Cena "Wielki Splendor" Slezské novinářské fotografie: Stanisław Jakubowski

I nagroda

Grzegorz Celejewski

Cykl: Bez tytułu

Zlot miłośników parkuru (sportowego pokonywania przeszkód w mieście).

20.04.2013, Katowice

12 Edice - 2014

1 Maciej Jarzębiński cyklus “Podziemni protest”

2 Martin Straka cyklus “Vlaky v ledu"

3 Arkadiusz Gola cyklus “Krajina z kamenů”

Speciální cena Jana Suchana – Maciej Jarzębiński

Cena čtenářů Slezské knihovny financovaná nadací Krystyny Bochenek - Artur Pławski

Speciální cena financovaná Institucí kultury Katovice - Město zahrad. S programem Město zahrad korespondují dvě stejné ceny pro autory fotografií zpracovávajících danou tématiku

Maciej Jarzębiński, 3 foto cyklus “Mistrovské emoce”

Ireneusz Dorożański, foto "10. běh odsouzeného"

Instituce kultury Katovice - Město zahrad také financovalo Speciální cenu města Katovice ke 150. výročí města

Artur Pławski, cyklus “Urban Highline Festival”

Cena "Wielki Splendor" Slezské novinářské fotografie: Józef Wróbel

I nagroda

Maciej Jarzębiński

Cykl: Podziemny protest

Chrystus frasobliwy w cechowni.

26.09.2014, Sosnowiec

13 Edice - 2015

1 Artur Pławski cyklus “Szopienice”

2 Jerzy Rzechanek cyklus “Gymnázium v Skoczowie"

3 Daniel Dmitriew cyklus “Život z druhé ruky"

Cena čtenářů Slezské knihovny, financovaná nadací Krystyna Bochenek

– Tomasz Kawka za foto č. 4 z cyklu “Nové Katovice"

Zvláštní ocenění Jana Suchana - Daniel Dmitriew pro cyklus "Džungle v Calais"

Dvě stejné Speciální Ceny financované Institucí kultury Katovice - Město zahrad

– Martin Straka za fotografii z cyklus "Podél Dakaru"

– Mateusz Przybyła za cyklus “Goalball je víc než jen hra..."

Cena "Wielki Splendor" Slezské novinářské fotografie: Zygmunt Wieczorek

I nagroda

Artur Pławski

Cykl: Szopienice

Podczas Street Art Festivalu 2015 amerykański artysta Axel Void malował mural na jednej z kamienic. Mieszkańcy domu pomagali twórcy, zorganizowali także pożegnalne ognisko.

Maj 2015, Katowice-Szopienice

14 Edice - 2016

1 Tomasz Jodłowski cyklus “Stezka zdraví" - Extrémní běh Runmageddon

2 Dawid Chalimoniuk “Potrat"

3 Łukasz Kowalski cyklus “Ze života pastýřské chýše”

Cena čtenářů Slezské knihovny, financovaná nadací Krystyny Bochenek - Tomasz Makula za fotku č. 1 z cyklu “Poslední…”

Speciální cena Jana Suchana - Daniel Dmitriew za fotografie "Andělé v Piekarech”

Speciální Cena financovaná organizací Katovice Město zahrad –

Kulturní instituci Krystyny Bochenek za práci, jejíž téma navazuje na program Katovice kreativním městem UNESCO jako město hudby

– Dawid Chalimoniuk za fotografie “Ironman”

Cena "Wielki Splendor" Slezské novinářské fotografie: Marek Janicki

I nagroda

Tomasz Jodłowski

Cykl: Ścieżka zdrowia

Runmageddon – ekstremalny bieg z przeszkodami.

9.04.2016, Zabrze

15 Edice - 2017

1 Krzysztof Gołuch cyklus “V práci"

2 Janusz Cedrowicz “S nohami v oblacích…”

3 Maciej Jarzębiński cyklus “Surreal Silesia”

Cena čtenářů Slezské knihovny financovaná nadací

Krystyna Bochenek - Łukasz Kohut za fotku č. 3 z cyklu "Dobře už bylo"

Speciální cena Jana Suchana - Artur Jastrzębski za cyklus "Sídliště Z"

Dvě stejné zvláštní ceny financované Katovice - Město zahrad - Institucí kultury Krystyny Bochenek:

– Martin Straka za fotografie “Beats for love”

– Paweł Jędrusik za fotografie “Stadion”

Zvláštní cena sponzorovaná Galerií moderního umění BWA v Katowicach: Łukasz Kohut za fotografie “Jastrzębie i Zdrój”

I nagroda

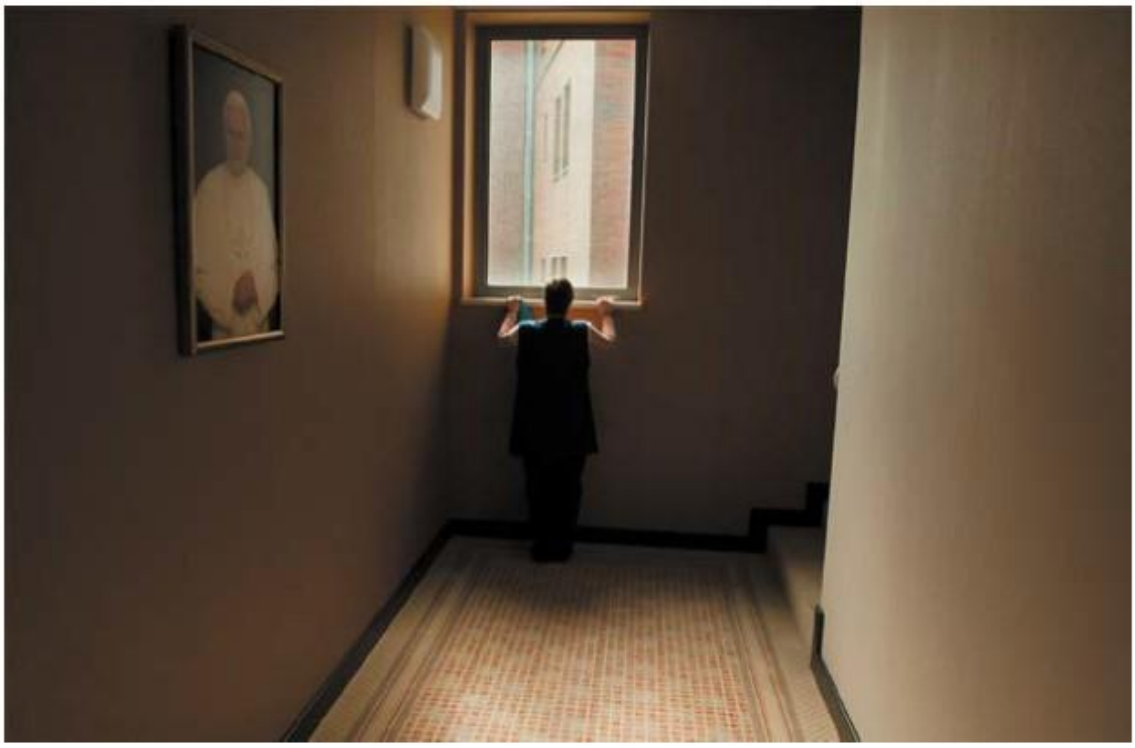

Krzysztof Gołuch

Cykl: W pracy

Zakład Aktywności Zawodowej św. Marcina jest miejscem, w którym osoby niepełnosprawne mogą rozwijać swoje umiejętności zawodowe pod opieką specjalistów.

7.07–25.08.2017, Katowice

16 Edice - 2018

1 Rafał Klimkiewicz za cyklus: “Trans”

2 David Macháč za cyklus: “Zahradníci”

3 Arkadiusz Gola za cyklus: “ Není místo”

Čestné vyznamenání prof. Andrzeja Tobisa a Katarzyny Łata pro Artura Pławskiego za cyklus fotografií: “Dobré místo”

Čestné vyznamenání dr. hab. Wacława Forajtera a Arkadiusza Ławrywiańca pro Piotra Zwarycze za cyklus fotografií: “Odpad v mraku”

Čestné vyznamenání Krzysztofa Gołucha pro Marzenu Bugała-Azarko za cyklus fotografií: “Goalball”

Čestné vyznamenání Zbigniewa Podsiadła pro Lukáše Horkého za cyklus fotografií: “Moje město”

I nagroda

Rafał Klimkiewicz

Cykl: Trans

Do katowickiego Spodka na zawody Intel Extreme Masters co roku zjeżdżają gracze z całego świata. Łączy ich… trans, w jaki zapadają, wchodząc w wirtualny świat

25.02.2018, Katowice

17 Edice - 2019 – první a jediná soutěž provedena on line

1 Daniel Dmitriew - cyklus: „Romanipen”

2 Lukáš Horký - cyklus: „Krajina uhli”

3 Tomasz Jodłowski - „Zuzanka”

I nagroda

Daniel Dmitriew

Cykl: Romanipen

Słynna ulica Buchenwaldczyków w Zabrzu. Od lat 70. zamieszkana jest przez mniejszość romską. Tu owiane aurą tajemniczości „romanipen" miesza się ze śląską rzeczywistością. Reportaż jest próbą wykonania małego kroku ku asymilacji tych dwóch, w teorii odległych od siebie światów, a w rzeczywistości ludzi, którzy od pokoleń mieszkają obok siebie.

Luty–lipiec 2019, Zabrze

18 Edice - 2020

1 Dominik Gajda - foto zachycující Jana a Małgorzatu Grzeniówa s dětmi ve vysílání Velikonoční vigilie

2 Wojciech Barczyński, „Nesouhlas"

3 (ex aequo) Lukáš Horký, „Lost City" i David Macháč, „Zahradníci"

Porota soutěže se dále rozhodla udělit dvě čestná uznání pro:

Michała Kaczorka za foto „Těsně po půlnoci" a

Grzegorza Skowronka za fotografie „Konference"

1. cena:

Dominik Gajda - fotografie Jana a Małgorzaty Grzeniów se svými dětmi ve vysílání Velikonoční vigilie

4.3 Soutěž v číslech:

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2003 přihlášeno 180 fotografií od 28 autorů

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2004 přihlášeno 223 fotografií od 27 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2005 přihlášeno 231 fotografií 27 od autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2006 přihlášeno 227 fotografií od 35 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2007 přihlášeno 242 fotografií od 34 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2008 přihlášeno 272 fotografií od 47 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2009 přihlášeno 481 fotografií od 58 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2010 přihlášeno 562 fotografií od 63 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2011 přihlášeno 646 fotografií od 58 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2012 přihlášeno 750 fotografií od 72 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2013 přihlášeno 559 fotografií od 52 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2014 přihlášeno 470 fotografií od 50 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2015 přihlášeno 626 fotografií od 64 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2016 přihlášeno 667 fotografií od 70 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2017 přihlášeno 484 fotografií od 52 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2018 přihlášeno 518 fotografií od 53 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2019 přihlášeno 451 fotografií od 49 autorů.

Do soutěže Slezská novinářská fotografie bylo v roce 2020 přihlášeno 300 fotografií od 41 autorů.

Prvním vítězem se stal Józef Wolny v roce 2003 (Grand Prix a Złoty Druh)

Nejvíce oceněným fotoreportérem byl Arkadiusz Gola - v soutěži obdržel cenu 6x (2004, 2005, 2006, 2009, 2014, 2018)

Dva autoři dvakrát získali Grand Prix: Tomasz Jodłowski (2005, 2016) a Arkadiusz Gola (2006, 2009)

Třikrát první místo získaly fotografie s romskou tématikou (2008, 2009, 2019)

Do roku 2020 bylo odesláno do soutěže celkově **7 889 fotografií**

Závěrečné gala 2018

Foto: Slezská knihovna

4.5 Cena "Wielki Splendor" (2010–2016)

Soutěž neustále mění svou tvář. V roce 2010 oběvila se zvláštní cena pro výjimečné významné fotografy z regionu - **Wielki Splendor**.

Jan Malicki si všímá mimořádné role nestorů slezské fotografie při utváření citlivosti současných fotoreportérů:

“Je tu také něco, co náš dlouhodobý cyklus dokumentování současnosti obohacuje; dává patinu noblesy a respektu těm, kteří před námi pracovali jako fotoreportéři. A stejně jako my byli fascinováni událostmi zachycenými v záběru, mimořádnou situací, dramatičností okamžiku. Jde samozřejmě o generaci seniorů, spoluvytvářející mytologii redakčních chodeb nebo jen připomínající prvotní, někdejší pokusy čelit profesi“.[15]

Starší kolegové stále inspirují a jsou vzorem pro mladší generace fotoreportérů. Při pohledu na jejich fotografie pořízené zařízením bez automatiky, na filmy nebo diapozitivy, se může člověk divit, jak udělali tak dobré fotky. Cena "Wielki Splendor" zdůrazňuje roli legendárních představitelů slezské fotožurnalistické komunity, kteří nejen neustále inspirují, ale především svými výkony vychovávají adepty nelehkého umění fotožurnalistiky a dokumentu.

[15] *Katalog slezské novinářské fotografie 2010*

2010 - Wielki Splendor - Józef Makal

Prvním vítězem v této kategorii se stal nestor slezských fotoreportérů Józef Makal (1927-2021), dlouholetý fotoreportér "Dziennika Zachodniego". Během svého působení měl možnost zúčastnit se mnoha akcí důležitých pro Slezsko a fotografovat osobnosti světového formátu: Fidel Castro, Charles de Gaulle, Jan Kiepura, Jurij Gagarin. Byl laureátem mnoha fotografických soutěží a v roce 1962 získal vyznamenání v nejvýznamnější soutěži fotoreportérů World Press Photo.

Na fotografii zleva: Józef Makal a prof. Jan Malicki

Foto: Arkadiusz Ławrywianiec

Foto: Józef Makal

2011 - Wielki Splendor - Stanisław Gadomski

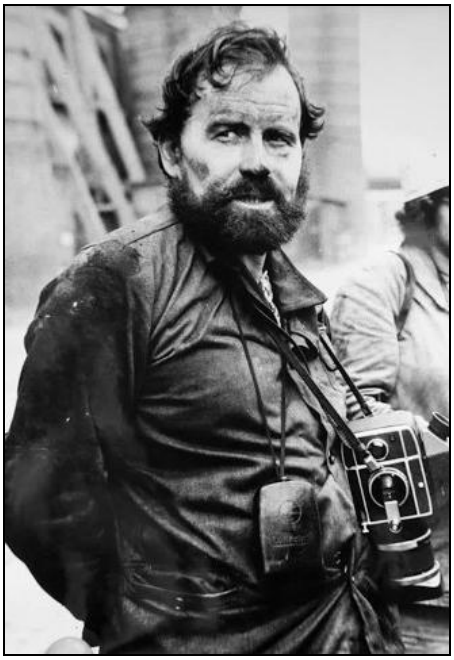

V roce 2011 ocenila porota soutěže Stanisława Gadomskiego (1929-2013), fotografa-reportéra, autora cenných fotografií polského folklóru, výtvarného umělce, grafika a karikaturistu. Člena Asociace polských umělců a designérů. Fotografii se věnoval téměř 60 let. Jeho nejstarší fotografie pocházejí z 50. let 20. století a ilustrují mimo jiné spišskou lidovou kulturu. Dlouhá léta byl profesně spojen se slezským tiskem, včetně týdeníku *Panorama,* kde téměř dvacet let vedl oddělení fotografie. Zachytil mimo jinéWładysława Gomułku, jak kouří cigaretu o přestávce stranické debaty v Katovicích, a tato fotografie je považována za vzácnou, protože zachycuje prvního tajemníka v obyčejné, neinscenované situaci. Je považován za oblíbeného fotografa katovického vojvody Jerzego Ziętka, kterého fotografoval mnohokrát. Byl třikrát oceněn v soutěži World Press Photo.

Materiály Městského muzea v Tychách

Foto: Stanisław Gadomski

2012 - Wielki Splendor - Władysław Morawski

Władysław Morawski (1943-2014), bývalý fotoreportér "Dziennika Zachodniego" (1966-1972, 2004-2008), "Trybuny Robotniczej" (1972-1982) i "Trybuny Śląskiej" (1990-2004). Fotoreportér s přezdívkou Otek byl od roku 2008 v důchodu. Několik desítek let dokumentoval dění ve Slezsku, ale nejen to. Fotografoval stavbu Huta Katovice, práci horníků, stranické sjezdy, stávky, hornické hody, prvomájové průvody nebo fronty na cukr. Jednou znejvýznamnějších událostí, které Otek zvěčnil, byla návštěva Charlese de Gaulla v Zabrze v roce 1967. Fotoreportér také připomíná, že během pohřbu Zbigniewa Cybulskiego v Katovicích, také v roce 1967, pod tlakem davu spadl do vykopaného hrobu spolu se dvěma kolegy , Romanem Sumikiem a Romanem Trzeszewskim z Polské filmové kroniky.

Na fotografii zleva: prof. Jan Malicki a Władysław Morawski

Foto: Slezská knihovna

Władysław Gomułka i Edward Gierek

Foto: Władysław Morawski

2013 - Wielki Splendor - Stanisław Jakubowski

Stanisław Jakubowski - vynikající fotograf, fotoreportér. V 70. letech byl spojen s Hlivickou fotografickou společností. Autor četných fotoreportáží, například o záchraně Alojzy Piontka, požáru rafinérie v Czechowice-Dziedzice nebo lesním požáru v Kuźni Raciborskiej. Vítěz mnoha ocenění. Vítěz 1. místa a zlaté medaile World Press Photo v kategorii reportáž v roce 1970.

Na fotografii zleva: Stanisław Jakubowski a prof. Jan Malicki

Foto: Slezská knihovna

Stanisław Jakubowski byl jako fotoreportér Ústřední fotografické agentury svědkem mnoha událostí, které mohl díky své profesi sledovat zblízka, plněji a na místech, která byla pro ostatní nepřístupná. Fascinoval ho boj s časem a nutnost dělat rychlá a přesná rozhodnutí. Dokázal také využít okolností, díky nimž byl v roce 1970 oceněn zlatou medailí v soutěži World Press Photo v Haagu za fotožurnalistiku „Vytržení ze smrti“, natočenou při záchraně horníků po závalu v dole „Generał Zawadzki“ v Dąbrowa Górnicza. Jeho pozorovací schopnosti a dílenské mistrovství mu vynesly v roce 1973 titul Fotoreportér roku a v roce 1974

Fotoreportér roku CAF. Díky své zvídavosti a tvrdohlavosti se dostal do jádra dění, často překonával různé obtíže nebo se vyrovnával se špatným osvětlením při noční akci nebo v hlubinách dolů. Během Polské lidové republiky byl výběr fotografií pro zveřejnění cenzurován, a proto bylo pro fotografa tak cenné zachovat pravdivost událostí a jejich společenský význam, když informoval o nejzajímavějších a nejdůležitějších událostech. Mezi fotografiemi Stanisława Jakubowskiego nechybí ani sportovní - plné výrazu a pohybu, dynamické, zaznamenávající průběh akce, někdy překvapí zajímavou kompozicí, jako na fotografii s názvem "Skupina Laocoon", oceněné v roce 1968 na 11. Národní novinářské fotografické soutěži. Nechybí ani vtipné fotografie, mezi nimi i „Osedlání náčelníka“, na nichž je zachycen zaměstnanec obkročmo nad hlavou bronzového Lenina během konzervace pomníku. Na druhé straně fotografie dokumentující společenské aktivity, návštěvy výrobních závodů, dynamiku prvomájových průvodů nebo prostředí slavnostního zahájení nového úseku autobusové trasy, ale i různých svátků (např. Den žen, Den horníků, Ocelářský den) seznamují návštěvníky s barvou společenského života minulých desetiletí.

„Vytržení ze smrti"

Foto: Stanisław Jakubowski

2014 - Wielki Splendor - Józef Wróbel

Józef Wróbel (ur. 1938) byl od počátku své profesionální kariéry spojen s týdeníkem Panorama, kde působil v letech 1957-1996. První zakázku dostal hned po absolvování střední školy měl fotit předání transparentu KBW na náměstí Sejmu Śląskiego (dříve náměstí Dzierżyński) v Katovicích. Tehdy bylo deštivo a tma a mladý fotograf měl pouze film s citlivostí 17 DIN. Požádal jiného profesionálního fotografa o radu, jak správně osvětlit scénu, aby fotografie vyšly správně. Po návratu Józefa Wróbela do redakce a vyvolání filmů byla vybrány jeho snímky místo fotografií jiného fotografa z redakce. Józef Wróbel fotil fotoaparátem zapůjčeným od kamarádky, bez použití blesku. Jeho fotografie byla živější a lépe exponovaná než fotografie profesionálního fotoreportéra pořízená s bleskem, který sice osvětloval popředí, ale neosvětloval pozadí. Po ročním staži a vojenské službě se Józef Wróbel stal stálým zaměstnancem Panoramy. Byl laureátem mnoha soutěží, např. World Press Photo. Po práci pro Panorama se několik let věnoval reklamní fotografii na diapozitivech.

Na fotografii zleva: Józef Wróbel a prof. Jan Malicki

Foto: Slezská knihovna

Foto: Józef Wróbel

2015 - Wielki Splendor - Zygmunt Wieczorek

Zygmunt Wieczorek, dlouholetý fotoreportér „Trybuny Robotniczej", potom „Trybuny Śląskiej" a „Dziennika Zachodniego". Bez Zygmunta by novinářská fotografie nebyla v tomto černobílém světě tak barevná – říkají o něm kolegové z profese. Díky své vášni pro fotografování se Zygmunt Wieczorek stal novinářským fotoreportérem. S "Trybunou" byl spojen 40 let. Přestože v roce 1999 odešel do důchodu, spolupracoval dal. Když stál za objektivem fotoaparátu, byl svědkem mnoha významných událostí v historii regionu i země. Narodil se v roce 1938 v Katovicích. Díky své vášni pro fotografování se stal novinářským fotografem. Čtyřicet let pracoval pro Dziennik Zachodni a Trybuna Robotnicza, které ve své době plnily propagandistickou roli. Zygmunt Wieczorek a další fotoreportéři zachytili úspěchy strany, zaznamenali vývoj měst a vesnic i každodenní život jejich obyvatel. Právě díky nim se dochovaly dokumentární (i když někdy retušované a fotomontážní) fotografie ze stranických sjezdů ve Slezsku, žánrové scénky s usměvavými lidmi i fotoreportáže s jasně nastíněným poselstvím.[16]

Na fotografii zleva: Zygmunt Wieczorek a Arkadiusz Gola, Ph.D.

Foto: Slezská knihovna

[16] http://www.abc.tychy.pl/autorzy/7

Fidel Castro v Spodku, Katovice

Foto: Zygmunt Wieczorek

2016 - Wielki Splendor - Marek Janicki

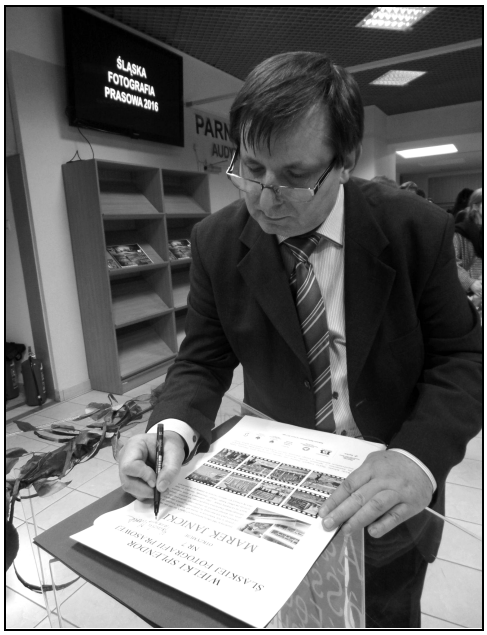

Během pacifikace dolu Wujek fotila jenom police a on. Marek Janicki je autorem nejotřesnějších fotografií dramatických událostí z doby před téměř 30 lety. Janicki je hrdý na práci, kterou před lety vykonal. "Jsem rád, že jsem to udělal. Protože jak se později ukázalo, jsem téměř jediným autorem fotek z dolu Wujek. Zbývající fotografie pořídili policisté. Cítil jsem, že mojí povinností je něco udělat. Mohl bych vzít kámen a hodit ho, ale myslím, že jsem udělal lépe, když jsem zvedl kameru".[17]

Foto: Slezská knihovna

[17] https://tvn24.pl/polska/zdjecia-w-wujku-robil-tylko-on-i-milicja-mialem-aparat-wkurtce-ra194029-3534856

Pacifikace dolu "Wujek" Katovice 1981

Foto: Marek Janicki

5. Shrnutí

Soutěž Slezské novinářské fotografie nepochybně vděčí za svou existenci kombinaci několika faktorů. Vznikla v podobné době, kdy se formovaly další regionální soutěže v Polsku. Na novinářský trh vstoupili mladí lidé fascinovaní médiem fotografie, kteří chtěli změnit svět. Starší generace novinářských fotografů z dob Polské lidové republiky postupně opustila svou profesi. Jejich nástupci cítili potřebu provést změny a oznámit je světu. Publikace v tisku, i když zušlechťující, mladé hladové vlky neuspokojily. Účast v soutěži, ocenění a výstava (nezapomeňte, že tehdy neexistoval žádný široce dostupný internet a sociální sítě, kde byste mohli prezentovat svá díla širšímu publiku) byly vrcholem jejich každodenní práce. Soutěž iniciovali v roce 2002 tři novináři z Dziennika Zachodniego – Arkadiusz Ławrywianiec, Arkadiusz Gola a Tomasz Jodłowski. O rok později ji uvedl do života tehdejší ředitel Slezské knihovny - prof. Jan Malicki, který tuto pozici zastával do roku 2018.

Od samého počátku soutěže Slezské novinářské fotografie byla důležitým cílem prof. Malickiego, aby soutěž pokryla historickou oblast Slezska, a tím i část dnešní České republiky. V roce 2009 se poroty poprvé zúčastnila Martyna Radłowska-Obrusnik, zástupkyně Syndikátu českých novinářů. V témže roce se soutěže zúčastnili první čeští fotografové a kvalifikovali se na posoutěžní výstavu. V roce 2018 se Institut tvůrčí fotografie z Opavy pod vedením prof. Vladimíra Birguse stal spolupořadatelem soutěže a jedním ze sponzorů cen. V letošním roce se poroty zúčastnil také doc. Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D. z univerzity v Opavě, který nahradil Martynu Radłowskou-Obrusnik.

Soutěž pokračuje dodnes díky přízni současného ředitele Slezské knihovny - prof. Zbigniew Kadłubek:

"Slezská novinářská fotografie není jen známá značka a ceněná tradice umělecké a vizuální činnosti Slezské knihovny v Katovicích. Soutěž „Slezská novinářská fotografie“ má také důležitý rozměr při rozvoji kritického pohledu objektivem fotoaparátu na slezský i neslezský svět kolem nás. Práce fotografů zaslané každoročně do soutěže a publikované v albu jsou pokaždé manifestem různých myšlenek, jazyka, řeči, pojednáním o stavu člověka - důležitou zprávou o běhu života. Co je živé, vzniká, umírá, pulzuje – hromadí se v obrazech, intenzivně vypráví realitu. Pixely na těchto fotografiích praskají radostí, láskou a smutkem shromážděným, nahromaděným a soustředěným v očích a v zobrazeném okolí. Fotografie vyjadřuje jak hněv času, tak osvětlení broskvoní zalitými sluncem a s úsměvem šťastného zahrádkáře. Novinářská fotografie zachycuje pokaždé několik historických monád. I mluví k nám: „Život je!”. A život je v těchto fragmentech důležitější než takzvaná velká historie. Fotografie je podstatou toho, co se děje. Pokaždé velký zázrak – a velké umění. Fotografie však jen zdánlivě nekomentuje a nekritizuje. Každá fotografie je větou o dramatu, do kterého jsme ponořeni. Myšlenka, nad kterou se zamýšlíme. Integrovaná myšlenka vyzývající k interpretaci. Řemeslné zpracování postindustriálních snímků, ticho rodiny shromážděné u vánočního stolu, prázdná karvinská ulice nebo osamělý činžák v Čenstochové během pandemie – to je mimořádný individuální a univerzální zápis. Ernest Hemingway ve své tajné zprávě o býčích zápasech (kde je pravděpodobně více fotografem než spisovatelem) uvedl, že vše, co se děje v aréně, se nazývá „suerte“. Ano, dodal bych, vše, co se děje na fotografii, lze nazvat „suerte“, tedy osud.”[18]

[18] *Vlastní konverzace 13.05.2022*

Soutěž, která byla na samém počátku výstavou reportážní fotografie, postupně mění svou tvář a stává se stále významnější událostí nejen ve Slezsku. Již několik let se jí účastní i fotografové z České republiky, kteří také získávají ocenění. Tato situace dnes dělá soutěž mezinárodní.

Nesmíme však zapomínat, že tato ani další soutěže nejsou objektivními determinanty kvality oceněných fotografií. Fotografie oceněné konkrétní porotou nemusí být totožné s fotografiemi oceněnými jinými porotci. Docházelo k situacím, kdy si fotografie oceněné v celostátních soutěžích porota soutěže Slezské novinářské fotografie zcela nevšimla. Proč se tohle děje? Je to jistě umění kompromisu, na kterém se každý porotce musí podílet. Každý vnímá svět jinak a řídí se jinými kritérii hodnocení. Možná, že kdyby se jednání poroty konalo v jiný den, byly by vybrány jiné fotografie. Soutěž je pouze soutěž, nelze objektivně vybrat nejlepší fotografie. Pro jednoho posuzovatele je důležité něco úplně jiného než pro ostatní porotce. Při zasílání fotografie do soutěže by si toho měl být fotograf vědom. Měl by také znát hodnotu své práce a nebát se, že jeho práci nedocení. V roce 1863 byla v Paříži na příkaz Napoleona III. uspořádána výstava děl odmítnutých porotou pařížského salonu, která pak rozhodla, která díla jsou hodnotná a která ne. Tato výstava se konala 15 dní po oficiálním otevření ve stejné budově Palais de l'Industrie. Vystaveno bylo 1200 obrazů od 380 autorů. Byla mezi nimi díla Edouarda Maneta, Paula Cézanna, Camille'a Pissarra a Jamesa McNeilla Whistlera – dnes považovaných za vynikající umělce nejen té doby. To ukazuje, že se samozřejmě musíte účastnit soutěží, ale také si uvědomit, že vždy má porota možnost fotografie ocenit nebo neocenit. Co je dobré, to se samo prosadí.

Použitá Literatura:

Katalog slezské novinářské fotografie 2004

Katalog slezské novinářské fotografie 2005

Katalog slezské novinářské fotografie 2006

Katalog slezské novinářské fotografie 2007

Katalog slezské novinářské fotografie 2008

Katalog slezské novinářské fotografie 2009

Katalog slezské novinářské fotografie 2010

Katalog slezské novinářské fotografie 2011

Katalog slezské novinářské fotografie 2012

Katalog slezské novinářské fotografie 2013

Katalog slezské novinářské fotografie 2014

Katalog slezské novinářské fotografie 2015

Katalog slezské novinářské fotografie 2016

Katalog slezské novinářské fotografie 2017

Katalog slezské novinářské fotografie 2018

Katalog slezské novinářské fotografie 2019

Archiválie Slezské knihovny

Materiály Městského muzea v Tychách

Maciej Frąckowiak “Kruche medium. Rozmowy o fotografii” vydavatel: Pix.House 2017

Kenneth Kobre “Fotografia Prasowa – Z obiektywem za kulisami niezwykłych wydarzeń” vydavatel: Helion 2011

Vladimír Birgus, Štěpánka Bieleszová “Na první pohled” vydavatel: Muzeum umění Olomouc ve spolupráci s Institutem tvůrčí fotografie v Opavě

Arkadiusz Gola “Poziom na dwa łamy” vydavatel: “Śląsk” 2015

Internetové stránky:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Konkurs

https://pl.wikipedia.org/wiki/World_Press_Photo

https://www.adobe.com/pl/creativecloud/photography/discover/documentary-photo

http://tychypressphoto.pl/historia

https://grandpressphoto.pl/o-nas/

https://kulturaupodstaw.pl/wielkopolska-press-photo-michal-sita/

http://pl.wikipedia.org/wiki/Prasa_%28media%29

Jmenný rejstřík

Diane Arbus / 4

Wojciech Barczyński / 82

Štěpánka Bieleszová / 8, 105

Vladimír Birgus / 8, 102, 105

Marta Błażejowska / 32, 43, 51

Krystyna Bochenek / 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76

Marzena Bugała-Azarko / 78

Jakub Byrczek / 42, 43

Janusz Cedrowicz / 76

Dawid Chalimoniuk / 64, 68, 74

Henri Cartier-Bresson / 4, 37

Robert Capa / 4, 37

Grzegorz Celejewski / 46, 60, 66, 68

Louis Jacques Daguerre / 3

Daniel Dmitriew / 49, 72, 74, 80

Norbert Dorobisz / 26

Ireneusz Dorożański / 50, 64, 68, 70

Jacenty Dędek / 17, 58

Witold Englender / 44, 45, 46, 47, 48

Wacław Forajter / 48

Mariusz Forecki / 5, 17, 47

Paweł Franzke / 66

Stanisław Gadomski / 64, 90

Dominik Gajda / 18, 26, 82, 83

Arkadiusz Gola / 10, 21, 31, 43, 46, 51, 52, 54, 60, 62, 66, 70, 78, 86, 97, 101

Nan Goldin / 4

Krzysztof Gołuch / 27, 36, 48, 76

Wojciech Grzędziński / 17

Michał Grzybczak / 18

Dariusz Hermiersz / 26, 58, 68

Lukáš Horký / 78, 80, 82

Stanisław Jakubowski / 68, 94, 95

Marek Janicki / 74, 99, 100

Michał Janusiński / 66

Jacek Jarosz / 42, 43

Maciej Jarzębiński / 28, 54, 70, 76

Przemysław Jendroska / 54

Michał Jędrzejowski / 58

Paweł Jędrusik / 26, 76

Tomasz Jodłowski / 19, 21, 25, 52, 64, 74, 80, 86, 102

Zbigniew Kadłubek / 103

Tomasz Kawka / 72

Mindaugas Kavaliauskas / 17

Radosław Kaźmierczak / 56, 60, 62,

Rafał Klimkiewicz / 16, 25, 30, 36, 45, 49, 78

Łukasz Kohut / 76

Andrzej Koniakowski / 24, 50

Roman Koszowski / 58, 60, 62, 68

Łukasz Kowalski / 74

Witold Krassowski / 17

Marcin Kucharski / 62

Sebastian Kucharz / 64

Anna Lewańska / 50

Tomek Liboska / 58

Marek Locher / 35, 54, 56

Katarzyna Łata / 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49

Arkadiusz Ławrywianiec / 19, 33, 42, 47, 48, 49, 52, 62, 88, 102

Agnieszka Łuczakowska / 51

David Macháč / 78, 82

Vivian Maier / 5

Józef Makal / 62, 88, 89

Jan Malicki / 19, 20, 21, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 87, 88, 92, 94, 96, 102

Władysław Morawski / 66, 92, 93

Chris Niedenthal / 17

Marian Oslislo / 36, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48

Ewa Paździora-Palus / 43

Artur Pławski / 29, 66, 68, 70, 72

Zbigniew Podsiadło / 44, 45, 46, 47, 48, 49

Aleksander Prugar / 52

Mateusz Przybyła / 72

Martyna Radłowska-Obrusnik / 44, 45, 46, 47, 48, 102

George Rodger / 37

Jerzy Rzechanek / 72

Mirosław Rzepka / 58

David Seymour / 37

Jiří Siostrzonek / 48, 49, 102

Beata Skawińska / 42, 43

Martin Straka / 64, 70, 72, 76

Przemysław Strzelecki / 60, 64

Jindřich Štreit / 8, 9

Jan Suchan / 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76

Michał Szalast / 34, 52

Andrzej Szpak / 22

Andrzej Tobis / 48

Marcin Tomalka / 54

Łukasz Trzciński / 17

Marcin Urbanowicz / 66, 68

Robert Wiącek / 60

Zygmunt Wieczorek / 72, 97, 98

Józef Wolny / 21, 23, 24, 45, 50, 62, 86,

Józef Wróbel / 50, 70, 96

Bartosz Wrześniowski / 51

Piotr Zaczkowski / 45, 46, 47, 48

Andrzej Zygmuntowicz / 17